

Т.Ортиқов
Р.Қўшинова
Р.Абдурахмонов

Ҳаётим мазмуни - санъат

Наманган – 2015

Азизов Орифжон Аширович 1954-йил Наманган вилояти, Янгиқўрган тумани, Заркент кишлоғида туғилган.

1971-йилда Тошкентдаги Республика ёш мусиқачилар мактаб-интернатини тугатган. 1971-1975 йилларда Низомий номидаги педагогика институтининг мусиқа-педагогика факультетида тахсил олган.

1975-2001 йилларда Наманган педагогика билим юртида ўқитувчи, 2001 йилдан ҳозиргигача Наманган давлат университетида педагогик фаолият кўрсатиб келмоқда.

Азизов Орифжон Аширович 2009 йилда Наманган давлат университети доценти, 2014 йилдан профессор, шунингдек, Республика халқ маорифи аълочиси бўлган. 2 та симфоник-поэма, 50 яқин болалар кўшиқлари, 3 та ўқув қўлланма, 1 та дарслик ва 20 та услубий қўлланмалар муаллифидир.

Т.Ортиқов
Р. Қўшинова
Р.Абдурахмонов

Ҳаётим мазмуни – санъат

Масъул муҳаррир:

А. Н. Расулов

- Наманган давлат университети
ўқув ишлари проректори, тарих
фанлари доктори, профессор

Такризчилар:

О. Каримов

- НамДУ катта ўқитувчиси,
филология фанлари номзоди

Қ. Раҳматов

- НамДУ мусиқий таълим
кафедраси мудири

М.Мирабдуллаев

- НамДУ мусиқий таълим
кафедраси ўқитувчиси

Тахририят аъзолари:

- НамДУ мусиқий таълим
пўналиши 3- курс талабаси
Н. Мирзаева

- НамДУ мусиқий таълим
пўналиши 1-курс талабаси
Н.Турсунова

Ҳаётим мазмуни - санъат

Наманганнинг энг сўлим гўшаларидан бири Янгиқўрғон туманидаги Заркент кишлоғидир. Бу сўлим маскан вилоятнинг шимолий томонида бўлиб, у Ўнғор тоғининг шундоққина биқинига жойлашган.

Қишлоқнинг ўртасидан Подшо ота сойи ўтган бўлиб, ундан нашки кишлоқ аҳолиси, балки атрофдаги бог-роғлар ҳам баҳра олади. Заркентнинг икклими кишда совуқ, ёзда салкинлиги билан бу ерда дам олувчиларнинг қалбларига ором бағишлайди.

Аҳоли асосан богдорчилик ва дехқончилик билан шугулланади. Фарзандлар тарбиясида ҳам уларга тенг келадигани йўқ. Деярли барча хонадонларда ўрта махсус ва олий маълумотли бўлган, у ёки бу соҳада иш олиб бораётган, сизкидилдан меҳнат қилаётганларни учратиш мумкин. Бизнинг рисоламиз қахрамони бўлган Орифжон Азизов ҳам ана шундай инсонлардан бирининг хонадонида дунёга келган.

1954 йил 17 сентябрида Муборакхон ая ва Ашурбой отанинг қувончларига – қувонч қўшилиб, оилада учинчи фарзанд Орифжон таваллуд топди. Жажжи кичкинтойнинг бобоси Мирзахўжа ва бувиси Равзахон ая ўз орзулари ва умидларини шу набираларида акс этиб турганини сезиб турардилар.

Кичкинтой Орифжоннинг бобоси ва бувиси ҳақиқатдан ҳам шеърятга, мусиқа санъатига ихлосманд инсонлар бўлишган. Мирзахўжа бобо танбур чертганда, Равзахон момо унга дуторда жўр бўларди. Гоҳида Навоий, Фузулий, Машраб газаллари билан ижро этиладиган мумтоз ашулаларни ҳиргойи қилишарди. Уларнинг хонадонида Муҳаммадшариф Сўфизода, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий каби ўша даврнинг етук шоирлари аҳён-аҳёнда меҳмон бўлиб турардилар. Пойтахтдан, водийдан, воҳадан келган шоир ва хофизлар Мирзахўжа хонадонини зиёрат этмай кетишмас эди, меҳмонлар газалхонлик кечаларини айнан мана шу хонадонда ўтказишарди.

Унинг санъатга бўлган қизиқишини сезган онаси Муборакхон ая етти ёшида яъни 1961-йилда Глиер номидаги

Республика мусиқа мактаб-интернатининг 1-синфига ўқишга бердилар.

Кичкина Орифжон бегона шаҳар, мусофирчиликка ҳам аста-секин кўника бошлайди, бобо ва бувисининг ўғитлари уни фақат билим олишга, ўз устида кўпроқ ишлашга ундайди.

1965-йилда Тошкентдаги республика ёш мусиқачилар мактаб-интернатида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, моҳир созанда Илья Илич Есин синфида кларнет чолғу асбобида ўқишини давом эттиради.

Орифжон Азизов таниқли композитор Анор Назаров, хонанда, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Козим Қаюмовлар билан бирга шу мактабда таҳсил олади.

1971-йилда ушбу мактабни тугатгач, шу йили Низомий номидаги педагогика институтининг мусиқа-педагогика факультетига имтиёз билан ўқишга қабул қилинади.

Унинг шу даражага етишида СССР халқ артистлари Сора Эшонтўраева, моҳир опера кўшиқчиси Равфат Кучликова ҳамда мусиқашунос бастакор Анвар Левиевларнинг хизматлари чексиз эди.

Институтда таҳсил берган устозлари профессорлар Ҳамидулла Нурматов, Қўлдош Мамиров, композиторлардан Пўлат Халиков, Ҳамид Рахимовлар унга чинакам ҳаёт мактабини яратиб бердилар.

Орифжон Азизов 1975-йил институтни тамомлаб, йўлланма билан Наманган педагогика билим юртига ишга юборилади.

Инсон борлигини, маънавий тараққиётини мусиқий маданиятсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Инсоният тарихида ўчмас из қолдирган барча алломалар, мусиқа ва кўшиқчилик санъатининг бой имкониятларидан тўла фойдаланишга, санъат орқали маънавий камолот чўққиларини забт этишга муваффақ бўладилар.

1977-йилда Наманган педагогика билим юрти талабаларидан Республикада ягона бўлган “*Фароғат*” кизлар вокал-чолғу ансамблини ташкил этади. Ансамблнинг ташкил этилишига ўша пайтдаги Маориф вазири Саид

Шермухамедовнинг ёрдамлари жуда катта бўлган. Шунини айтиш керакки, ансамблнинг номини ҳам Саид ака томонидан “*Фароғат*” деб номланган.

Ансамбль бир неча бор Республикада эстрада кўрик-танловлари ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ўқув юртлари орасида ўтказилган танловлар совриндоридир. Шунингдек, 1986-87 йилларда ансамбль иттифок ёшлари кўмитаси билан ҳамкорликда Германия Демократик Республикасида гастролда бўлиб қайтган.

Шу билан биргаликда Азизов Орифжон Наманган шаҳар 17-болалар богчаси негизида “Ниҳол” болалар ансамблини шакллантирди ва шу йиллар давомида болалар учун кўплаб кўшиқлар яратди. “Ниҳол” болалар ансамбли вилоят ва шаҳар тадбирларида фаол иштирок этиб келган ва келмоқда.

Азизов Орифжонни 2001-йилдан бошлаб Наманган давлат университетига “Муסיқа назарияси” ва “Солфеджио” фанларидан дарс бериш учун ишга таклиф қилинди. Шу йилдан бошлаб унинг “Лолакизғалдоқ”, “Бувижоним-моможоним” ва “Хур ватаним” номли болалар учун кўшиқлар тўплами, 2005-йилда олий ва ўрта махсус ўқув юртлари муסיқа йўналиши талабалари учун 3 қисмли “Солфеджио” ўқув-услубий қўлланмаси ва шунингдек, 2006-йилда Муҳаммад Юсуф сўзи билан “Талабалар мадҳияси” университет мадҳиясига айланди.

Шунингдек, 2007-йилда “Муסיқа” нашриётида Олий ўқув юртлари муסיқа йўналиши талабалари учун “Кўп овозли солфеджио” ўқув қўлланмасининг чоп эттиришга муваффақ бўлди.

Йиллар давомида Олий ва ўрта махсус ўқув юрти талабалари учун “Муסיқа методикаси ва мактаб репертуари”, “Вокал асослари” ва “Болалар асарлари ижроси”, “Осиё муסיқаси”, “Наманганлик созанда ва бастакорлар” ўқув-услубий қўлланмалар, шунингдек, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги гувоҳномасига асосан “Кўшимча чолгу асбоби (Фортепиано)” ўрта махсус ўқув юртлари эстрада йўналишлари

талабалари учун “Мутахассислик (эстрада)” ўқув кўлланмаларини чоп эттирди.

Бастакорлик томонидан О.Азизов камер-симфоник оркестрлар учун “Наманганнома”, халқ чолғу оркестрлари учун “Айтишув” симфоник-поэмаларини ва бир канча эстрада кўшиклари ҳамда 50 дан ортиқ болалар учун кўшиқлар басталаган.

1999-йилда “Халқ таълими аълочиси” кўкрак нишони, 2009-йилда Олий Аттестация Комиссияси томонидан доцент илмий унвони, 2014-йилда Олий ўқув юртлари мусиқа йўналиши талабалари учун яратган “Сольфеджио” дарслигини инобатга олиб, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги гувоҳномасига асосан Наманган давлат университети профессор унвони билан тақдирланди.

Азизов Орифжон шу даражага етишида устозлари Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи, Наманган шаҳар мактабгача тарбия билим юртини узоқ йиллар давомида директори бўлган Муҳаббатхон Эргашева (*жойлари жаннатдан бўлсин.*), шунингдек, Наманган педагогика коллежини 1992-2005 йиллар давомида бошқарган «Соғлом авлод учун ордени» соҳибаси, тарих фанлари номзоди Ҳосият Маматовна Ахмедова ва сиёсий фанлари доктори, профессор Турсунбой Файзуллаев, педагогика фанлари номзоди, доцент Муҳаммаджон Мўминовларнинг хизматлари чексиз бўлган.

Унинг салмоқли ижод намуналари авлодларга асрий мерос бўлиб қолажак.

Мирзахўжа бобо, Равзахон ая ва оналари Муборакхон аялари ҳозирда ҳаёт бўлмасаларда, уларнинг руҳи поклари самоларда, ёинки, Орифжон Азизовни балким бутун санъатсевар, мусиқашуносларни кўллаб- кувватлаб туражак.

Ха, бежиз айтишмаган, истеъдод бир хилқатки, қаерга йўналтирсанг ҳам яна ўша ўзи ўрнашган хилқатга талпинаверади.

Қалбда ёниб турган видо кимники,
Самода чарх урар тугён кимники.
Инсонда шундай бир саодат борки,
Уни қуршаб турган олам кимники?

Замон талабига жавоб берувчи устоз

А.В. Умаров

*Наманган давлат университети ректори,
техника фаълари доктори, профессор*

Ўз умри, билими ва салоҳиятини ёшлар тарбиясига бағишлаган инсонлар билан ҳар қанча фаҳрлансак арзийди. Шунн таъкидлаш керакки, биз бундай кишилар ҳақида гапирганимизда, аввало онгли яшайдиган, мантиқий фикрлашга кодир бўлган, ўз қарашларининг маъно – мазмунини ҳар томонлама асослаб ҳамда исботлаб бера оладиган одамларни назарда тутамиз. Шундай инсонлардан бири Мусиқий таълим кафедрасининг профессори Азизов Орифжондир.

Мен университетга янги раҳбар бўлиб келганимда ҳамма қатори Мусиқий таълим кафедраси профессор- ўқитувчилари билан ҳам яқиндан мулоқотда бўлган эдим. Шунда Орифжон ака кафедра профессор-ўқитувчиларининг илмий ва ижодий ишлари билан таништирган эди. Мен юқорида зикр этилган фикрларга қўшилган ҳолда барча ишлар тадбирларда ва концертларда берилган баҳо ўз исботини топиши лозимлигини айтиб ўтган эдим.

Қарангки, байрам тадбирларида ҳамда алломалар таваллуд кунларида ўтказилган концертлар барчага маъқул бўладиган тартибда тайёрланиб, ўз муҳлисига етказиб берилиши менда катта таассурот қолдирди. Албатта, бундай кечаларда Орифжон Азизовнинг ўз ўрни борлигини ҳамниша сезиб тураман.

Пешона тери билан ҳалол турмуш кечирадиган инсон ҳаётдан мамнун бўлиб, қалб- қўри осойишта, виждони пок, руҳий олами барқарор бўлиб, элнинг хурматини қозониб яшайди. Мен ҳурмат қиладиган Орифжон Азизовни ана шундай инсон деб биламан.

Санъат самарасида ўз ўрнига эга муаллим

А. Н. Расулов

*Наманган давлат университети ўқув
ишлари проректори, тарих фанлари доктори, профессор*

Ҳалол меҳнат қилиш, адолат билан ҳаёт кечириш, навқирон ёшлар тарбиясида фидойи бўлиш каби олижаноб фазилатларни нафақат чуқур англаш, балки ана шундай хусусиятларга эга бўлиш, уларга амал қилиб яшаш- одамзотнинг маънавий бойлигини белгилаб берадиган асосий мезон ҳисобланади.

Мен билган ва кўп йиллардан педагогик фаолиятини кузатиб келаётган устоз педагоглардан бири Орифжон Азизов ҳам юксак маънавиятли, инсоний қадриятларни ҳурмат қиладиган, энг муҳими, ёшларнинг севимли мураббийси сифатида эъзозга сазовор инсондир.

Орифжон Азизовнинг илмий ишларидан озми- кўпми хабарим бор. Орифжон ака болалар учун кўплаб кўшиқлар яратган. Бастакорлик ишида ҳайратда қоладиган “Наманганнома” номли симфоник асари орқали чинакам мутахассис эканини исбот эта олган ижодкордир.

Шунингдек, у кўплаб ўқув- қўлланмалар, методик адабиётлар, илмий мақолалар муаллифидир. Домланинг “Сольфеджио” фанидан яратган дарслиги республика олий ўқув юртларининг мусиқа таълими йўналиши талабалари учун муҳим аҳамият касб этади.

Ёшларни тарбиялашда фидойи устоз, изланувчан ижодкор ҳамда камтарин педагог Орифжон Азизовни кутлуғ 60 ёши билан муборак этиб, яратгандан яна узоқ умр кўришини ва мазмунли ҳаёт кечиришини сўраб қоламан.

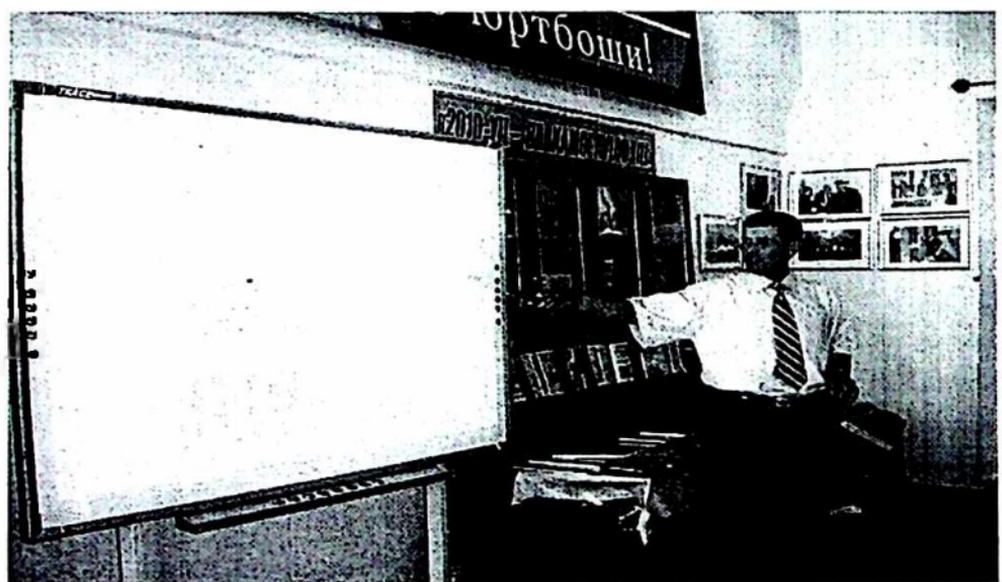
Одатда, юбилейларда янада самаралироқ фаолият тилаш ижодкордан ярқ этадиган ниманидир кутишимизга ишора дейиш мумкин.

Ўқитувчи шахсининг қимматига баҳо бериш тизимида профессионал йўналиш муҳим роль ўйнаши баробарида, унинг негизида касбий фаолиятга бўлган эҳтиёж ётади. Ўқитувчи фаолиятининг муваффақияти кўп жиҳатдан унинг қобилиятга боғлиқ бўлади. Қобилиятнинг илк ва бошланғич қисми эса- истеъдод ҳисобланади.

Мен иш фаолиятимда билган қобилиятли ва истеъдодли ўқитувчи- устозлардан бири Орифжон Азизовдаги юксак даражадаги истеъдод унинг раҳбарлик ҳамда педагоглик фаолиятларда мужассам экани ҳеч кимга сир эмас. Домла ўзида касбига бўлган ҳавасни, педагогик- психологик зийраклик ва кузатувчанликни, профессионал касбий фаолиятга нисбатан жиддий ёндашувни, интеллектуал фаолликни, янгилликни ҳис эта билишни, педагогик билимни мустақил равишда оширишга тайёрликни акс эттира олади.

Бугун Орифжон домла қутлуғ 60 ёшни нишонляпти. У шу кунларга доцент ва профессор даражасида етиб келди. Бундай мавқега эга бўлиш эса захматли меҳнатни талаб этади.

Тарбиянинг негизини ташкил этадиган қонуниятларни билиш бугунги куннинг талаби бўлиб, ҳар қандай педагогнинг ишчанлик малакасини билдирадиган белгилардан биридир. Бу педагоглик касбини ўз ҳаётининг мазмуни деб қабул қилган кишиларга нисбатан яна ҳам ўринли талабдир. Азизов Орифжон бундай талабларга “лаббай” деб жавоб берадиган педагогларнинг намунасидир.

*Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
хузуридаги Республика Маънавий ва маърифат
маркази бўлими мутахассиси*

Ёшлар тарбияси ва мусиқа санъати инсон учун муҳим аҳамият касб этиб, бугунги кунда ривожланди, унинг кирралари жилоланди. Гузал миллий оҳанглар, анъаналар тикланди. Улуғ мусиқашунос олимларининг ишлари қайталан кўриб чиқилди. Санъатимиз даргалари давлатимиз томонидан юксак мукофотлар билан тақдирландилар.

Бизга маълумки, ёшлар тарбияси каби масъулияли вазифа ота-бнадан кейин таълим фидойиларининг зиммасига тушади. Демак, тарбия деган тунунча, ашкроғи, тарбия билан шуғулланиш - жамоатчилик ишига айланади. Таълим тизимида меҳнат қилаётган ҳар бир педагог тарбияни таълим билан бирга баробар ҳолда олиб бориш йўлида замонавий усулдаги дарс самарадорлигига эришишга ҳаракат қилмоқдалар.

Мусиқа ва ёшлар тарбиясига ҳисса қўшаётган мутахассислар қаторида педагоглар ва ёшларга чинакам устозлик қилиб келаётган жонкуяр ва тажрибали, талабчан, энг муҳими, фидойи педагог Орифжон Азизовнинг борлиги барчага маълум. Уларнинг таълим соҳасига қўшган улкан хиссалари бугунги кунда республика миқёсида ўтказилаётган тадбирлардаги иштироки мисолида ҳам ақс этиб келмоқда.

Наманган вилоятида у киши бошчилигида ташкил этилган "Фароғат" эстрада гуруҳи ўз даврида юксак чўккиларни забт этган. Гуруҳининг Германия давлатидаги яққохон концерт дастурида ҳам Орифжон Азизов ўзбек замонавий эстрадасининг ўзига ҳослигини намойиш эта олган.

Педагогнинг ҳаётдаги шiori ёшлар қалбида миллий гурур, она замига меҳр-муҳаббат гўйгуларини камол топтиришдан иборат эканлиги унинг педагоглик, бастакорлик фаолиятларида жўш уради.

Маънавий соҳада ўз ифодасини топган мусиқа тарбиясидаги ютуқлар одамларнинг, халқимиз, миллатимизнинг

ахлоқи ва маданиятида, дунёқарашида рўй берган сифат ўзгаришлари мустақиллик илк босқичининг муваффақияти ҳисобланади.

Наманган давлат университетига фаолият юритиб, бугунги кунда профессор даражасини олган устозимиз мусиқий билим ва ижодий жараёнлар таъсирида талаба- ёшларнинг мусиқа саводхонлиги қай тарзда ўса боришига қараб, уларнинг ижодий ривожланиши ҳам орттишини ва бу сифат мусиқий фаолиятнинг ҳамма турларида ўзининг ижобий таъсирини ўтказишини “Мусиқа назарияси”, “Сольфеджио” ва “Куӣ ва кўшиқларни ноталаштириш” каби фанларида англаб, шакллантириб боради.

Касбий фаолият туфайли Наманган давлат университетига ташриф буюрганамизда, албатта “Мусиқий таълим” кафедрасида амалга оширилаётган ишларни ҳам кузатаман. 2012 йилда Орифжон Азизов кафедра мудирин бўлиб ишлаш билан бир қаторда Мусиқа таълими йўналишида кўзга кўринган шогирдлар орттирганини ўшанда яна бир гувоҳи бўлдим. Бир хонада барча иқтидорли талабалар билан шугулланаётган кафедра ўқитувчилари Қ. Раҳматов, Р. Қўшинова, М. Мирабдуллаев ва Н. Абдуллаевлар билан суҳбатда бўлдим ҳамда уларнинг тўғарак машгулотларини кузатдим. Талабалар анъанавий ва вокал кўшиқларини куйлаб, фортепиано, рубоб, дутор ҳамда скрипка чолғуларида миллий ва замонавий куйлардан моҳирона ижро этишди.

Орифжон Азизов йўналишнинг иқтидорли қизларидан иборат “Ракс” гуруҳи Республика миқёсидаги “Наврўз”, “Мустақиллик” тадбирларида иштирок этиб қайтганларини завқ билан сўзлаб берди, энг қувончлиси, Республика Маданият ва спорт ишлари вазирлигининг ташаккурномасини қўлга киритганларини фахр билан ёд этди...

Бугунги хур ва озод кунларимиз қадрини минг чандон ортиши баробарида, ҳар биримизни қиссадан-ҳисса чиқаришга, юрт учун фидойиликни аждодларимиздан ўрганишимизга, миллийлигимизни йўқотмасликка, ҳар бир ишимизни, имкониятларимизни она Ватан-Ўзбекистон дахлсизлигини

таъминлаш, унинг гуллаб яшнаши учун сафарбар этишимиз лозим.

Ҳозирда ёшларимизга бўлган эътиборни кўриб қувонамиз. Эркин, хур фикрли ёшлар қайси жабҳаларга назаримизни солмайлик, жавлон уриб меҳнат қилаётир. Жумладан, бизнинг мусиқа маданияти соҳасида ҳам турли кўрик-танловлар, илмий-анжуманлар ўтказилаяптики, улар ўз асарларини, мусикалари, кўшиқларини ҳамда лойиҳаларини билан иштирок этиб, лауреатликни қўлга киритмоқдалар.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимидаги олий ўқув юртлирини ўртасида ҳар йили ўтказилиб келинаётган "Ягонасан, муқаддас Ватан!" кўшиқлар танловида сўнгги 3 йил давомида Наманган давлат университети жамоасининг фахрли ўринларини қўлга киритиши Мусиқий таълим кафедраси профессор-ўқитувчиларидан Орифжон Азизов, Қосимжон Раҳматов, Раъно Қўшинова, Насриддин Эгамбердиев, НамДУ хотин-қизлар қўмитаси раисаси Муҳаббатхон Саидова ва Зухра Султановаларнинг жонбозлиги нишонаси деб биламан.

Уларнинг бу даражани қўлга киритишларида албатта раҳбариятнинг уякан хиссаси бор. Чунки ўтказилган тадбирда 50 кишига яқин талаба-ёшларнинг иштирокчиси, сахнавий либослар билан таъминланишини, ижро этилаётган бадний-мусиқий композицияларнинг ўзига хослигини кўриб, ушбу жараёнга эътибор бериш албатта кўпчиликнинг диққат марказида бўлганлигини ўқиб олиш мумкин, шунинг учун ҳам жамоа фахрли ўринларини қўлга киритиб келмоқда.

Ёшларнинг маънавий-ахлоқий тайёргарликлари албатта оила тарбияси билан боғлиқдир. Бугунги кунда барча ёшларни ҳам тарбияли, изланувчан дея олмаймиз, сабаби кўча-кўйда вақтларини бефойда ўтказаётган айрим ёшларга ҳам кўзимиз тушади. Улар бўлар-бўлмас куй-кўшиқларни тинглаб, гарбликларга хос равишда кийиниб беўхшов қилиқлар орқали катталарнинг ҳақиқатига тегмоқда. Шунинг учун ёшлар тарбиясини тўғри йўлга қўйишда, ёшларнинг бўш вақтларини кўнгилли ташкил этишда мактаб, оила, маҳалла ҳамкорлигини ривожлантириш лозим.

Бундай масъулиятли вазифаларни Орифжон Азизов каби жонкуяр ва фидоий инсонлар кўмагида амалга ошириш орқали ёшларнинг маънавий дунёқарашларини кенгайтириш имконияти борлиги таълим самарадорлигини янада юксалтиришда муҳимдир.

Мехнат самараси

Х.М.Ахмедова *тарих фанлар номзоди*

Инсон дунёга келар экан, ўз олдига каттадан-катта мақсад ва орзу-истаклар билан яшар экан.

“Ҳамма нарса доимо куёшга қараб интилиб яшайди” - деган эди Абу Носир Фаробий.

- Демак инсон ҳам доимо юксакликка қараб интилиб яшар экан.

Орифжон Азизов ҳам доимо бу шиорга амал қилиб яшади.

Низомий номидаги Тошкент Педагогика институтининг тусиқа йўналишини тамомлаб, Наманган шаҳридаги педагогика билим юртига ишга келган. Бу даргоҳдаги ажрибали мураббийлар кўмагида ишга астойдил бел боғлади. Фароғат воқал чолғу анъсанбили”, “Нихол болалар ансамбиллари” га раҳбарлик қилди. Бу ансамбиллар фақат илоятимизда эмас Республика ва бошқа чет мамлакатларда ҳам астролларда бўлиб олқишларга сазовор булган.

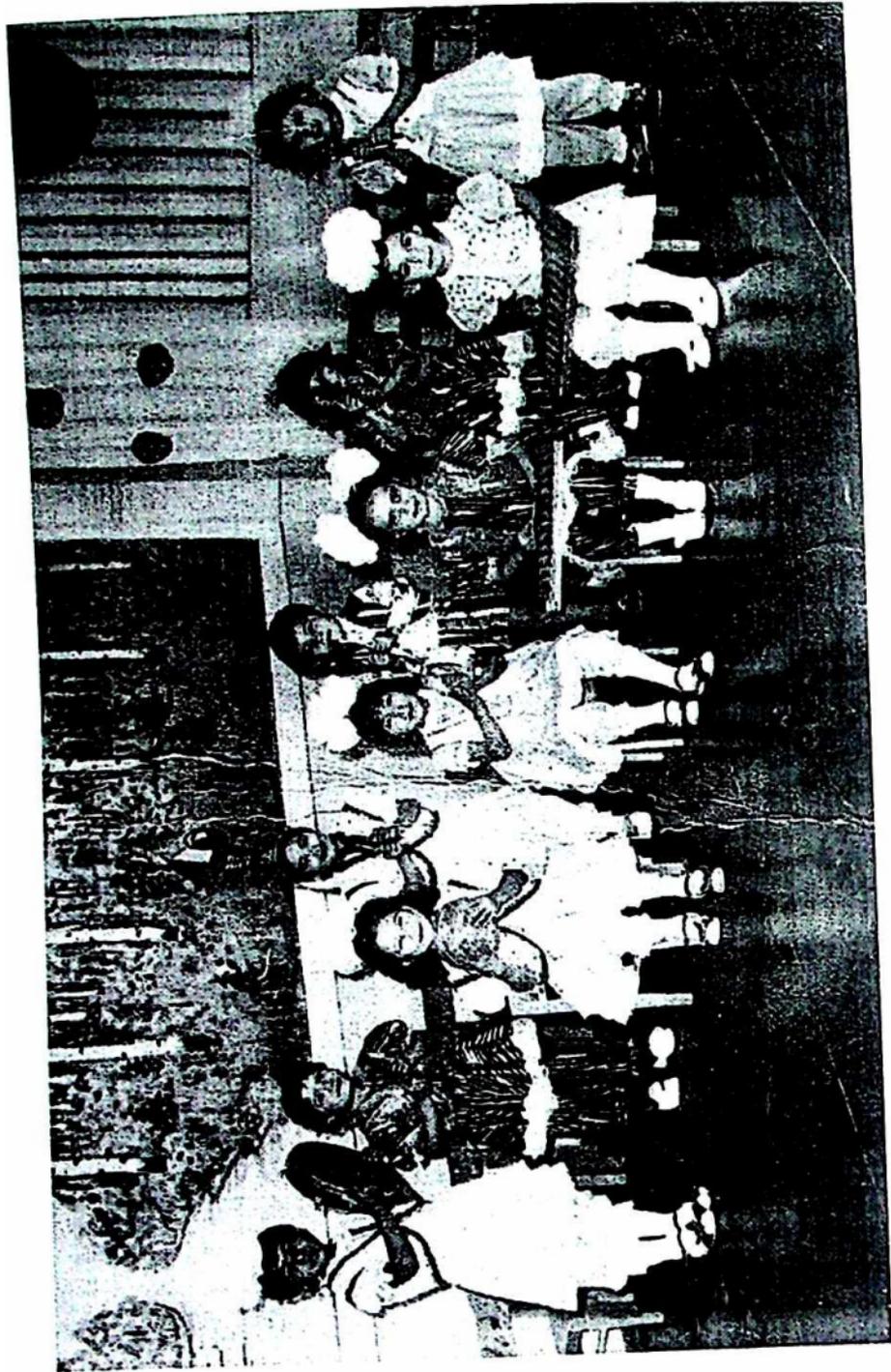
Биз Орифжон Азизов билан Мустақилликни дастлабки кунларидан бошлаб, кўп хайрли ишларни амалга оширдик. Ўша кунларда давлатимиз томонидан олий ва ўрта махсус, мактаб, мактабгача тарбия муассасалари олдига каттадан-катта масулятли вазифалар юклатилган эди. Бу вазифаларни бажаришда тининим билмай мехнат қилинди. Натижада Педагогика коллежи вилоятда эмас Республика коллежлари ўртасида нуфузли ўрини эгаллайди.

Коллеж қайтадан таъмирланди; ўқув хоналари, лаборатория хоналари, спорт заллари, кутубхона қироат заллари, анжуманлар заллари, айниқса концерт заллари

янгитдан барпо қилнишида Орифжон Азизовнинг ўрни алоҳида бўлди.

“Мустақиллик байрами”, “Янги йил байрами”, “14-феврал Ватан химоячилари куни”, “Наврўз байрамлари” учун сценариялар ёзишда байрамларни ўтказишда тиним билмай меҳнат қилади. Бу тадбирлар ўз-ўзидан бўлмайди; иқтисодий маблағлар, байрам сахнаси учун жихозлар, байрам қатнашчилари учун миллий кийимлардан тортиб дошқозонларда сумалаклар, ош дамланиб барчага тарқатилиши ҳам катта меҳнатни талаб этади. Байрамлар юртимизга ўзгача кўринишни айниқса мевали дарахтларни чиройли гуллари, атрофдаги ранг-баранг гуллар, турли безаклар билан бирга “Лайлакларнинг макетлари ва уялари”, ленталардан ясалган байроқларни кўриниши ҳам барчага завқ бериши билан бирга, ҳаммани лол қолдирарди. Бу ишларни амалга оширишда Орифжон Азизовнинг ўрни бекиёс бўлди.

Орифжон Азизов Наманган давлат университетидаги иш фаолиятида ҳам мусиқага оид: илмий мақолалар, қўлланмалар, дарсликлар яратди. Бу дарсликлар ёшларни илм-марифатли, комил инсон бўлишида шубҳасиз катта хизмат қилади. Мен бир устоз сифатида Орифжон Азизовдек шогирдларим борлигидан қувониб яшайман.

Мусика санъати ва ҳаёт

Каримжон Йўлдошев.

Наманган вилояти мусикали драма ва комедия театри бош режиссери, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби.

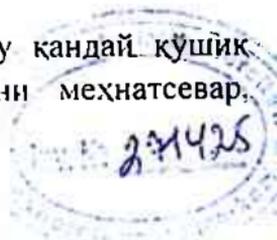
Накл қилишларича, ибтидоий одам дунёга келибди-ю, ҳаракатга тушибди, ҳаракатни меҳнат билан бойитибди. Шалола, шаршара, дилбар шабада, шовуллаган шамол, дарахт шохларининг «салом» ва гуррос товуши қушлар чуғури ва навоси унинг ҳаётига ҳамнафас меҳнатига ҳамдам бўлибди. Аммо назарида қушлари кемтик кечаётганимиз, хордик чиқариш чоғида ёки қўнгли ўқсанда ҳасратига бирор ҳамдари, дилкаш еттирмагандек туюлибди. Ушанда "...нахотки умрим яримта кечса, ҳаётим маънига тўлмаса бир кам дунё дейишгани шумикан?" - дея қунов қайғуга чўмибди. Уша ҳамнафас ҳамдари излаб, одам қайроқтош, шох, дўмбра, каминш найдан хуш ёқувчи овоз чиқарадиган восита сифатида фойдаланибди. Кейинчалик най, дутор ва гижжак каби мусика асбобларини кашф этибди. Шунда кўзларига нур қўнглига сурур тўлибди. «Ҳа, бир кам дунё эмас экан, бу ҳаётда одамлар умрининг ўзи яримта экан»,- дебди.

Мусика шундай сеҳрли хилқатки, уни ҳаёт уммонлари билан боғлаш мумкин, бонси. Мусика инсонни ҳам йиғлатади, ҳам қувонч бахш этади. Мусикасиз ҳаётни тасаввур этиш мушкул савдо.

Хўш, замирида бунчалик сеҳр ва шифо, тароват, накл ва ҳақиқат яширган қуйларнинг ижодкорлари кимлар экан?..

Наманган давлат университети республикада ўз нуфузига эга бўлган олийгоҳ саналади. Ҳеч бир тадбир йўқки, университет профессор-ўқитувчилари ва талабалари иштирок этмаган бўлсин. Бонси, ушбу муқаддас даргоҳда ҳақиқий ўз касбининг жонқуяр педагоглари фаолият юритадилар. Ана шулар орасида Мусикани таълим кафедраси профессори Орифжон Азизов ҳам бор.

Одатда ҳар бир мусика ўқитувчилари у қандай қўшиқ бўлишидан қатъий назар ўқувчи - ёшларни меҳнатсевар,

виждонли, чндамли, ақлли, хушчақчақ, дилкаш қилиб тарбиялашлари, кичиклар ҳақида қайғуришни, ёмонликка нафрат билан қарашни ўргатишлари маълум. Мусиқа маданияти дарсларида қўшиқ ўргатиш билан бирга чолгуни билиш ҳам ўқувчида сезгирликни, идрок эта билишликни тарбиялайди.

Орифжон Азизовни бугунги кунда нафақат тажрибали педагог, балки бастакор сифатида ҳам таниймиз. У яратган болалар асарларида ҳам юқоридаги сифатлар жамулжамдир.

Вилоятимизда ўтказилган кўплаб тадбирларимизда халихануз унинг қўшиқлари болалар томонидан ижро этиб келинмоқда. Менинг назаримда, мусиқа ва қўшиқларнинг ўзига хос қонуниятларида ҳам ижодкорнинг қандай инсонлиги сезилиб туради.

Бундан бир неча йиллар аввал унинг "Оймома кулча ташла" қўшиғини ўргатиш жараёнини кузатиб туриб, боланинг бир қўшиқни ўрганиши орқали, она табиатнинг сирасрорларидан бохабар бўлиши, ундан фақат яхшиликни кутиб қолишини кўриб, боланинг тилини топаётган ана шундай ижодкорлардан мамнун бўлган эдим.

Халқ мусикасининг донишмандларидан бири Маҳмуд Қошғарий халқ орасида машҳур бўлган фольклор намуналарини, болалар ўйинлари ҳақидаги маълумотларни тўплаб, нашр эттирган. Машҳур билимдон Хожа Муҳаммад Боҳовиддин Накшбанд умри бўйи деҳқончилик билан кун кечиргани боис, кўп қийинчиликларни бошидан ўтказган. У халқ орасида қийинчилик, азоб-укубатларининг гувоҳи сабаб, уларни енгишга чақирган. Болаларни меҳнатсеварликка ўргатиш лозимлигини, турмуш қийинчиликларига дош берувчи йигит-қизлар бўлишини айтган.

НамДУ профессори яратган асарларда ҳам болаликнинг беғубор нашидаларини кузатамиз. Унинг педагогик фаолиятини ўзаро тажриба алмашиш жараёнларида ижобий тарзда гувоҳи бўлганим сабаб, долзарб вазифаларидан бири дарсларни замон талабига мос ҳолда ташкил этишини ҳам эшитганмиз. Ҳолбуки, янги педагогик технологияни ташкил этиш, таълимга

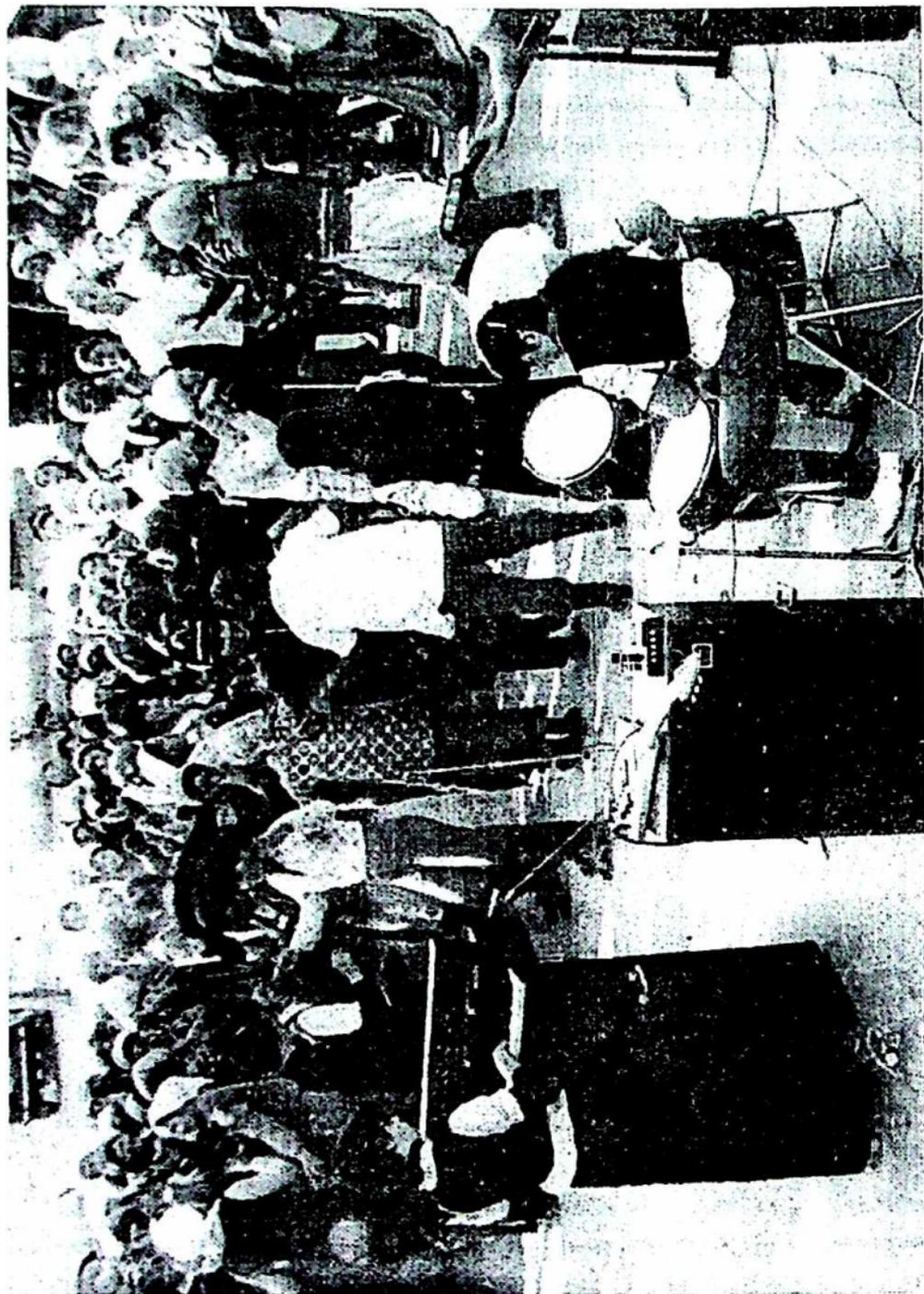
инновацион тизимни жорий этиш ҳар бир педагогнинг муҳим вазифаларидан биридир.

Мустақил днёримизда мусиқа санъати бўйича жуда кўплаб симпозиумлар, илмий-назарий конференциялар ўтказилди. Мусиқа таълими ва тарбияси давлат сиёсати даражасига кўтарилди. мусиқа мактаблари фаоллигини яхшилаш чора-тадбирлари бўйича самарали ишлар йўлга қўйилди.

Шунингдек, янги дарсликлар нашр этишди. Уларнинг ижоди туфайли ўзбек болалар мусиқаси ривожланди, мусиқа орқали ўқувчиларнинг маънавий дунёкараши шаклланди. Қаҳрамонимизда эса юқоридаги сифатларнинг барчаси мужассам деб ўйлайман.

Мен Наманган давлат университети Мусикий таълим кафедраси профессори, бастакор Орифжон Азизовни қутлуг 60 ёши билан чин дилдан муборакбод этаман ҳамда дунёнинг барча эзгу тилакларини ҳаё этаман.

Фикримизнинг якунида юқоридаги барча амалларни ижодий ишларимизда, жамоамизда ўзимизга дастурил амал қилиб оламиз. Ўз тажрибамдан келиб чиқиб, “кадр” деганда мен, меҳнат билан шугулланиш, ўз устида ишлаш, янгилликлар яратини ва замон талаблари асосида ижод қилиш, умуман ўзининг борлигини атрофидагиларга сездириш кондаларида деб биламан. Чунки, ишлаган, изланган ва ташаббус билан майдонга чиққан кишининг иши юзага чиқади, ўз кадрини топади.

Бахтли талабаларнинг устози

*Озодахон Усманова,
Наманган вилояти Маданият ва спорт
бошқармаси биринчи ўринбосари*

Қайси бир тадбир бўлмасин, шу киши томонидан олиб борилган фаолият ҳар донм юкори баҳоланиб келинган, ва бир неча марта шахсан ўз кўлим билан Фахрий ёрликларни топишганман.

Шундан келиб чиққан ҳолда Орифжон ака Наманганда маданият тараққиятини ривожланишига жуда ҳам катта ҳисса кўшган ўз касбининг етук мутахассиси десам муболага бўлмас. Азизов домладаги ташаббускорлик, фидойилик ҳаммада ҳам бор деб бўлмайди. Унинг бошқалардан ажралиб турадиган хислати ҳам ана шунда. У кишидаги муомала маданияти, кўпчилик ичида ўзини тута билдиш маданияти устозга ҳурматимни янада ошишига сабаб бўлган.

Мен ҳозирда маданият, спорт бошқармаси бошлигининг ўринбосари лавозимида ишляяпман, айти вақтда кўплаб тадбирлар кониға келдим. Бугун менга Азизов домладек инсонларни ўрни жуда билинмоқда, бунга сабаб у кишидаги тажриба. Чунки тажриба кўп нарсани беради. Мен Наманган давлат университети “Мусликий таълим” йўналиши талабаларининг бахтли деб ҳисоблайман. Негаки уларга Азизов домладек муаллимлар дарс бермоқдалар.

Мен устознинг муборак ёши билан чин юракдан муборакбод этаман.

Қутлуг 60 ёшингиз муборак бўлсин!

Меҳнат жамоамизда шундай захматкаш, фидонӣ одамлар борки улар ўзларнинг машаққатли, маъсулиятли, айни пайтда шарафли меҳнатлари билан ёшларга мураббийлик қилади, уларга камтарлиги, билимдонлиги билан наъмуна бўлади. Бундай кишиларни ҳақли равишда устоз деймиз.

Устозларни чашмага қиёс қилсак арзийди. Чунки чашма она заминдан куч, қудрат олиб оби ҳаёт инъом этади, ташна қалбларга малҳам бўлади.

Орифжон Аширович Азизов она шундай устоз дейишга арзийдиган, давримизнинг илгор кишиларидан.

Бир сўз билан айтганда Орифжон Азизов мусиқа назарияси фанига, мусиқа Фани бўйича малакали ўқитувчилар тайёрлашга, илмий-тадқиқот ишларини ташкил этишга, соҳаси бўйича муҳим муоммоларнинг ечимини топишга ўзининг барча имкониятларини ишга солиб меҳнат қилаётган ёшларимизнинг мураббийси, устозидир.

Меҳнатсевар педагог-олимнинг ҳаёти ва фаолиятига назар ташлар эканмиз, унинг билим олиш йўлида нечоғлик кўп урунганлигини, ўз олдига қўйган мақсадига эришни учун қанчалик зўр бериб ҳаракат қилганлиги, кунт билан ишланганлигини, ниҳоят педагог-олимлик даражасига етганлигини билиб оламиз.

Бу камтарин ўқитувчи қисқа вақт ичидаёқ, ўзининг ҳаракатчанлиги ва ижодий изланувчанлиги билан жамоатнинг ишончига хурмат ва эътиборига сазовор бўлди. У машғулотларга пухта ва ҳар томонлама тайёргарлик билан ёндашди, изланди, янгиликка интилди, дарсларни қизиқарли мазмунли бўлишига ҳаракат қилди.

Орифжон Азизов фақат педагогик-олимгина эмас, балки қобилиятли бастакор, моҳир ташкилотчи, талабчан ва ташаббускор раҳбар ходимдир.

У кўн йиллар мусикий таълим кафедрасига мудирлик қилди. Мусикий таълим йўналишида амалга оширилаётган деярли барча ишларда жонкуяр раҳбар, мохир педагог Орифжон Азизовнинг ўзига хос, муносиб хиссаси бор. У университетда ўқув-тарбиявий ишлар билан биргалликда қатор жамоат ишларини ҳам олиб бормоқда.

Орифжон Азизов ниманики орзу қилган бўлса, эътиқоди, сабр-тоқати, тинимсиз меҳнати, ота-она дуоли тўғрисида эришди. У ўз касбининг кадрлайдиган, ўзи танлаган йўлни ардоқлайдиган, хизматлари билан мағрурланмайдиган педагог. Биз унинг касбдонлари камолот ёши билан тарбиялаймиз, унга мустахкам саломатлик, бахт-саодат, илмий-педагогик ва ижтимоий фаолиятида улкан мувоффақиятлар тилаймиз.

Санъатга бахшида умр

Обиджон Каримов,

Филология фаилари номзоди

Мен Орифжон ака Азизовни самимиий инсон, мусиқа илмининг билимдони, талабаларнинг жонкуяр устози сифатида кадрлайман. Устоз туғма истеъдод соҳибидир. Орифжон акада бу қобилият ўзининг нозик жиҳатларини жуда эрта намойиш қилган десак, янглишмаган бўламиз.

Муҳтарам Президентимиз И. А. Каримовнинг “Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор” номли асарларида шундай фикрларни ўқиймиз: *“Ўшод – бу ўзини қийнаш, машаққат чекши, ҳузур-ҳаловатдан воз кечши, том маънода фидоийлик демакдир”*¹. Зеро, бу – ҳақ гап. Бу фикрларни ўзини, ҳаётини санъатга бахшида қилган устозга қарата айтсак арзийди.

Орифжон ака ҳам етти ёшида ота-онаси ва яқинлари бағридан чиқиб, пойтахтга келди. Ўз орзусининг амалга ошиши учун устоз ўғитига қулоқ тутиб, тинмай ўқиди, изланди. Узок

¹ И. А. Каримов. Адабиётга эътибор – маънавиятга, келажакка эътибор. – Т.: Ўзбекистон, 2009. 31-бет.

йиллар чеккан машаққатн. изтиробларн ортда қолди. Юксак фидойилик намунасини кўрсатиб элга танилди, мусиқа соҳасининг кучли билимдонига айланди.

Биз шунн яхши биламизки, истеъдод, талант маълум қолипга, қоидага сигмайди, у кўп меҳнатлар замирида пайдо бўлади. Тинмай меҳнат қилаверса-ю, истеъдод бўлмаса бу фойдасиздир. Бу ҳақда буюк кишиларимиз кўп ва хўп айтишган. Кўринадики, эл-юрт муҳаббатини қозониш, улар қалбидан жой олиш учун меҳнат ва истеъдод бўлмоғи шарт. Қувонарликни шундаки, фидойи устоз Орифжон акада бу фазилатлар ўз тажассумини топган десак адашмаган бўламиз.

О. Азизов ўзининг салкам қирк бешлик фаолиятида ёшларга мусиқа илмидан сабоқ берди, кўплаб шогирдлар тайёрлади. Болалар учун 50 дан ортиқ кўшиқлар яратди. Устоз ҳузур-ҳаловатдан кечиб, тунни кунга улаб қатор ўқув қўлланма ва дарсликлар яратди. Бу дарсликлар Ўзбекистонимиздаги олий ўқув юртларининг мусиқий таълими йўналишларида бўлгуси мутахассислар томонидан ўрганилмоқда.

Олимга 2014 йилда Олий ўқув юртлари талабалари учун яратган “Сольфеджио” дарслиғи ва кўп йиллик самарали меҳнатлари эвазига университетнинг Мусиқий таълим кафедраси профессори илмий унвоин берилди.

Доно халқимиз “*Ҳалол меҳнат эрур энг яхши одат, Чунки меҳнат берур бизга саодат*” деб бежиз айтмаган. Бугун ҳалол меҳнатлари билан катта обрў топган устоз улуг ёшнн нишонляпти. “Ўзбекистон халқ таълими аълочиси”, профессор Орифжон Азизовни мен ҳам чин қалбидан муборакбод этаман. Мустаҳкам соғлиқ, ижодий баркамоллик ва омад тилаб қоламан. Халқимизнинг севимли шоири, “Ўзбекистон Қаҳрамони” Эркин Воҳидовнинг буюк санъаткор Юнус Ражабийга атаб ёзган куйидаги мисралари ҳаётини санъатга бахшида этган устозга ҳам алоқадордек жаранглайверади:

Санъатга бахи умрнинг ажиб муъжизаси бор,

У дунёни тарк этса, ундан дунё қолади.

Одам умри сарҳадли, кўшиқ умри пойидор,

Навосоз юракларда ўлмас наво қолади.

Кўнгли пок мураббий

Ботирали Жабборов.

Наманган давлат университети

Тасвирий ва амалий санъат графикаси

кафедраси мудири, доцент.

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгач, ҳозирги ривожланиш босқичида ҳар бир педагог ходимлар зиммасига юқори даражадаги вазифаларни кўйди, жумладан. Давлат таълим стандарти талабларида ҳам дарсларнинг сифатига алоҳида эътибор қаратилган.

Бўлгуси мусика санъат намояндачарини таълимий налохотлар талаблари асосида тарбиялаш, билим ва малакаларини оширишда жонбозлик кўрсатаётган педагог-мураббийлар талайгина. Ана шундай инсонлардан бири Орифжон Азизов ҳам ёшларни тарбиялашда миллий ҳис-туйғулар, ўзаро ҳурмат истиқболларини тараннум этувчи кўшиклар яратиш билан бирга ёшлар онгини эзгуликка тўлдирини йўлида халол хизмат қилмоқда. Болаликнинг ширин эхтиросларини ифодаловчи, ўз кўшиклари орқали дил изҳорини қўйлайдиган Орифжон акани мен кўп йиллардан бери биламан. Унинг ўзи бола мисоли кўнгли пок ва саҳий инсонлардан саналади.

“Санъатшунослик” факультети декани бўлиб ишлаб юрган кезларимда Орифжон ака ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари вазифасини юритган. Домлада шундай бир ҳислат борки, у факультетдаги ўқув ишларини изчиллик ва жиддийлик билан биринчилар қаторида амалга оширар эди. Жумладан, олий таълим йўналишидаги барча меъёрий ҳужжатларни ўз вақтида намунали тарзда бажариб, бошқаларга ўрнак бўларди. Энг муҳими, ёшини ҳеч қачон пеш қилмайди, у қандай вазифа бўлишидан қатъий назар тезкорлик билан киришади. Инсондаги бу каби имкониятлар янги авлодни тарбиялашда, уларнинг баркамол бўлиб етишишида ўзига хос такрорланмас манба бўлиб хизмат қилади.

Четдан кузатганимизда мусиқа дарслари анчайин осон кўринадди, бироқ, тажрибам сабаб шуни зикр этаманки, мусиқа санъати ўта мураккаб соҳа саналади. Унинг ички назарий-мусиқий оламида болалар учун канчадан-канча мураккаб манбалар мавжуддир. Масалан, боланинг диққати мусиқанинг ифода воситалари – куй (хоҳлаган халқ чолғу асбобида), регистр (пианинода), ритм (урма чолғу асбобларида), темп (кашкар рубоби, доира ҳамроҳлигида), динамик туслар (датор ёки гижжакда) ва бошқаларга жалб этилади. Шунингдек, болалар куйнинг плакат ёки доскадаги график ҳаракатига ҳамда унинг узун ва қисқа товушларининг нота карточкаларига қараб куйлашни натижасида пухта билимга эга бўладилар. Бу, асосан нутк товушлари–харфлар ифодаланган карточкалардан фойдаланиш тажрибасига асосланади. Биргина 7 та ном билан аталадиган нота эса паст- баланд сакраб 70 минг хил тарзда жиловланади. ўқувчи- ёшлар ноталарга қараб куйлашлари керак бўлади.

Орифжон Азизов айнан Мусиқа назарияси фани орқали ёшларга ана шундай мураккаб малакаларни моҳирона бера олади. Устознинг “Сольфеджио” дарслигида ҳам болалар ноталарга қараб куйлаш кўникмалари ёритилган бўлиб, мусиқа товушларининг ўзаро уйғунлигини ҳис этишни болаларда ўстириш мумкин.

Бизнинг бебаҳо мусиқамизни халқ ижод қилади, демак улар халқнинг олтин мероси. Кези келганда бир ҳақиқатни алоҳида таъкидлашимиз лозим.

бугунги кунда мусиқа санъатимизнинг донги бутун жаҳон бўйлаб кезмоқда. Халқимизнинг кимлиги мустақил бўлганимиздан сўнг яққол намоён бўлди. Санъатимизнинг нечоғли куч-қудратга эгаллигини намоён этишда чарчамай беминнат ва ҳалол хизмат қилаётган Ориюжон Азизовга зафарлар тилаб қоламан.

Ижоддан чарчамайдиган педагог

Алишер Фаффоров,

Наманган вилоят телерадиокомпанияси

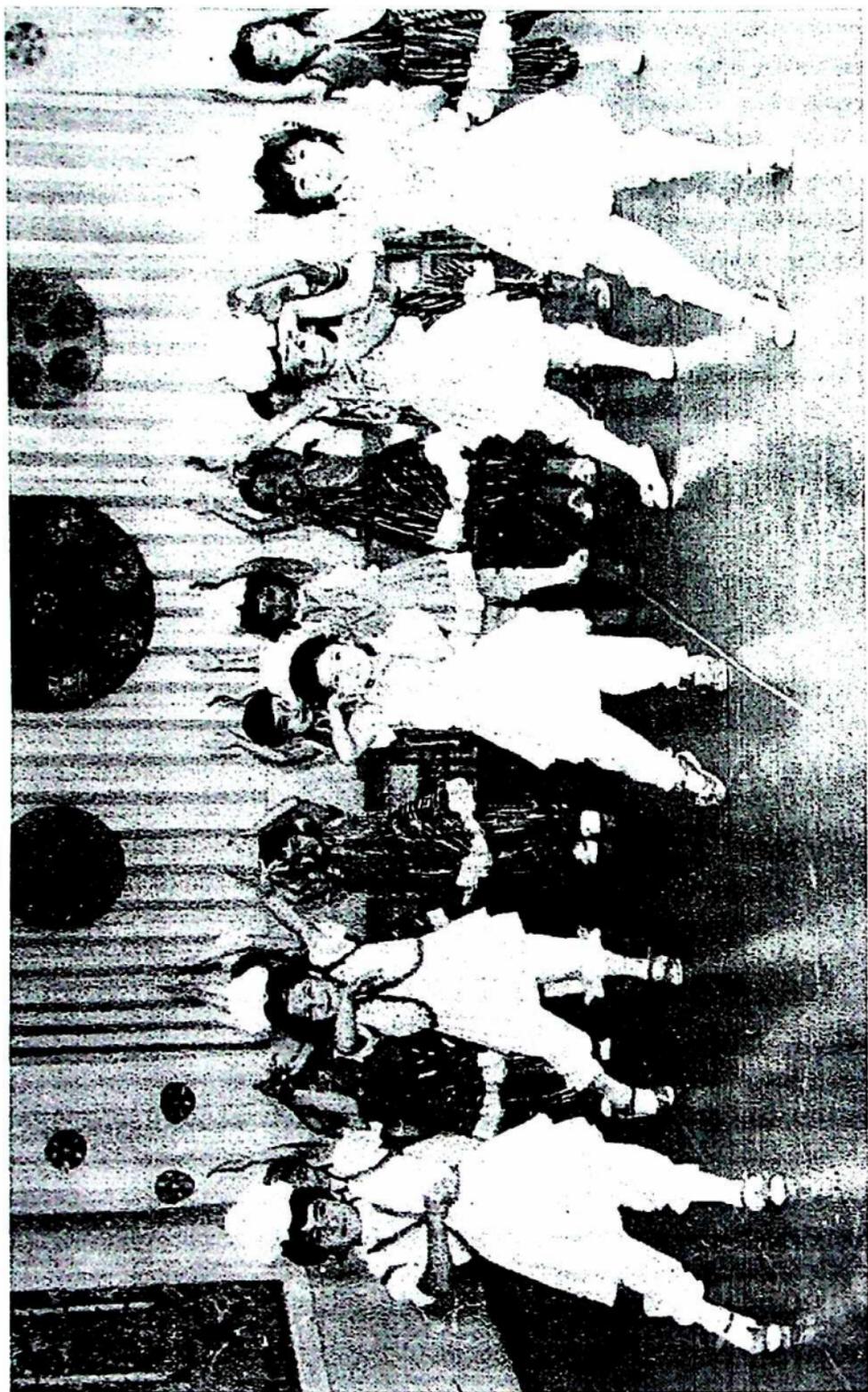
музиқа муҳаррири

Фидойилик нима? У ҳар кимнинг кўлидан келадиган ишми? Аслида ишга, касбга фидойилик қилишни ҳамма ҳам удалай олмайди. Ана шу маънода қўлида ўзига қаноат этиб, бориға шукур қилиб ишлайдиган ишлаганда ҳам елиб-югуриб фаолият кўрсатадиган ўз касбининг жонкуяри хақида сўзламоқчиман.

Мен Орифжон Азизовни ўзук йиллардан бери яхши биламан. У етук инсон бўлиб, мусиқа санъатининг билимдонли сифатида фаолият олиб боради. 80-йилларда Наманган педагогика билим юрти қошида ташкил этилган “Фароғат” вокал-чолғу ансамбли республика миқёсида довруғ қозонган эди. Кейинги йилларда илмий ишлар билан шуғулланиб, катта ютуқларга эришди. Хусусан, унинг “Сольфеджио” дарслиги олий ўқув юрти талабалари учун, қолаверса, педагогика коллежларининг музика йўналишидаги талабалар учун қўлланма сифатида фойдаланилмоқдаки, бу китобда миллий музикамининг алоҳида йўналишларига этибор қаратилган. Ёшларнинг овозини йўналтиришга мос машқ ва қўйлар жамланган.

Булардан ташқари, Ўзбекистон халқ шоири Ҳабиб Саъдулла достони асосида яратилган “Наманганнома” симфоник поэмасини миллий руҳдаги асар дейиш мумкин. Бир сўз билан айтганда, Орифжон Азизовнинг назарий ва амалий ишлари ўзбек профессионал музикаси ривожига қўшган муносиб ҳисса дейиш мумкин.

Устозни 60 ёшга тўлиш муносабати билан бир ҳамкасб сифатида чин юракдан муборакбод этаман. Мустаҳкам соғлиқ, онлавий хотиржамлик, олиб бораётган илмий ва педагогик ишларида омадлар тилайман.

Қаримаган қария

Яшин Умрзоқов.

Наманган шаҳар 11-сонли

музыка ва санъат мактаби директори

Ёшинг улгайиб, кучинг, чиройинг ва не давра-
давронларинг қўлингдан кетса, қандай чидаб бўларкин, ахир бу
улкан йўқотиш-ку, дердим. Бу йўқотишлардан атрофинг
хувиллаб, юрагинг мунгайиб қолса керак, деб хомуш тортардим.
Аммо ундай эмас экан. Яратганингни инсонларга яна бир
сийловини қаранг, кунботаримиздан бизни қандай овунтириб
кўйишини кўринг, яъники босиб ўтган йўлингда яхшиликлар
қанча кўп бўлса одамларни рози қилиб озинг ҳам ёзилиб меҳнат
қилган бўлсанг, юксак инсонларга қанча кўп яқин юрган
бўлсанг, биродарлар булар ўшанча бойлигинг, хазинага йиққан
ўшанча тиллоларинг экан! Ҳар эслаганда бир бойвачча бўласан
бировга сўзласанг юрагинг яшнаб кетади! Бўлсин бўлсин
эсласанг 72 томиринг яйрайдиған хотираларинг бўлсин экан!

Тунов кунни қулогимга “Орифжон бу йил қутлуг ёшга
кирар экан” деган гап чалинди. Бир тўхталиб қолдим. Ахир кунни
кеча гам-андуҳларни билмайдиган талаба эди-ку, деган хитоб
урди миямга. Умрнинг, вақтнинг учқунлигини қаранг-а!
Орифжонни танибманки, хушёр, ҳаммани ўзига дўст тута
оладиган, айтмасанг ҳам дардингни уқадиган, дарҳол жонингга
оро кирадиган беназир инсондир. Бугун ҳам худди шундай
ҳалим ва куюнчак, туришлари ўша, шитоб юришлари ўша.
Фақат хандон қулишларининг қамайганини ва файласуфона
қарашларидагина улгайгани билинадди холос.

Орифжон Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика
институтининг музыка-педагогика факультетини тугатиб,
йўлланма билан Наманган педагогика билим юртига ишга
юборилганлигини биламан. 1977 йилда Наманган педагогика
билим юрти талабаларидан республикада ягона “Фароғат”
қизлар вокал-чолғу ансамблини ташкил этган. Ансамблни
ташкил этишда менинг озгина бўлса-да, ҳиссам бор. Ансамбль
бир неча бор республика кўрик-танловлари совриндори ҳамда

1986 йил Германия Демократик Республикасида гастрол сафарига бўлиб қайтгани, Наманган шаҳар 17-болалар богчасида “Нихол” болалар ансамблини ташкил этгани, ушбу ансамбль вилоят ва шаҳар тадбирларида фаол иштирок этиб келган ва шунингдек, болалар учун бир қанча қўшиқлар тўплами яратганини биламан.

Мен Орифжонга умрларга тўла умр йўлининг қолган қисмида ҳам худди шундай эзгу ишларга ҳамнафас бўлиб қолишни тилайман. Қутлуг 60 ёшингиз муборак бўлсин!

Фахрли устоз

*Қ.Раҳматов,
Музикий таълим
кафедраси мудири*

Кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сийсати инсонни интеллектуал ва маънавий- ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш билан узвий боғлиқ бўлган узлуксиз таълим тизимни орқали ҳар томонлама баркамол шахс - фуқарони шакллантиришни назарда тутди.

Мусика ўқитувчиси дарс жараёнида ўқувчилар билан таълимни тарбияга боғлаб олиб боради. Бунда асосан дарс жараёнида ўргатилаётган қўшиқларнинг мазмунига кучли эътибор бериш зарур. Қўшиқнинг мазмуни оила, она, Ватан, табиат ҳақида бўлса тарбиявий фаолиятларни олиб бориш осон кечади.

Ҳар бир болага қўшиқ ўргатиш билан бирга унга одоб-ахлоқ қондалари ҳам шакллантирилиб борилишида Музикий таълим кафедрасининг ўқитувчилари бор имкониятлари ҳамда касбий фаолиятларини ишга солган ҳолда меҳнат қилмоқдалар.

Кафедранинг тажрибали педагогларидан профессор Орифжон Азизовнинг ўқув – услубий жараёни талаба- ёшларнинг мусиқа саводини оширишда дастурил амал бўлмоқда.

Маълумки, мусиқа назарияси барча фаолиятларни назарий бирлаштирувчи сифатида ҳам муҳимдир. Дарсда қайси фаолият машғулоти қўлланилмасин, унинг амалиётида фойдаланилаётган асар ўрганилади ва унинг хусусиятлари (жанри, тузилиши, ижрочилари ва ҳоказо) ҳақида янги тушунчалар ҳосил бўлади. Шу боис, мусиқа назарияси фақатгина нота саводи услубларидан иборат бўлибгина қолмай, балки ўқувчиларга миллий мусиканинг маҳаллий услублари, мумтоз мусиқа, нота саводи ва бошқаларни сингдириб боришдан иборат.

Тажрибали педагог сифатида Орифжон Азизов таълимнинг ҳар қандай ёшдаги шахснинг кўнглига йўл топа олади. Айниқса, мактабгача таълим тизими йўналишига у кишининг кўп меҳнатлари сингган десам, муболага бўлмайди.

Соғлом авлодни тарбиялашда ўқитувчилар яхлит тизимни ташкил этади. Албатта соғлом авлод тарбиясида мусиқий педагогни ушбу тизимда ҳар бир бўғинини ниҳом доирасидаги ўз мақсад ва вазифалари бўлиб уларни бажарилишини таъминлашда ўзаро ҳамкорлик тамойилига риоя этилган тақдирда кўзланган мақсадга эришилади. Шунингдек, ўзаро ҳамкорлик жараёнида қатор мусиқий тамойилларга амал қилиш зарурлиги тақозо этилади.

Ана шундай мақсадларни амалга оширишда ҳалол ва куюнчаклик билан хизмат қилаётган Орифжон Азизовни муборак 60 ёши билан чин юракдан қутлайман. Оила аъзоларига тинчлик тотувлик, қут- барака тилаб қоламан. Юртимизда ёшлар тарбияси ишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган меҳрибон устозимизнинг кейинги ишларида ҳам омад ёр бўлаверсин!

Тенгдошим ва замондошим ҳақида

Т.Ортиқов.

*Наманган давлат университети
Музикий таълим кафедраси доцент в.б.*

Ҳамкасбим ва дўстим Орифжон яратганнинг меҳрибонлиги ва марҳамати билан бугун 60 ёшга тўлди. Мен у билан 1978 йилда Наманган педагогика билим юртида танишган эдим. Орифжон узок йиллар билим юртида ёшларга мусиқа санъатидан сабоқ берди. Дарс мавзулари оддий ва содда йўллар билан, қислаш методида фойдаланиб тушунтиргани учун талабаларнинг билими кўтилган натижани берарди.

Орифжон дарсдан бўш вақтини кўпроқ ижодга ва талқинларга ажратарди. Йил давомида ўтказиладиган байрамлар ва кечаларга ўзининг “Фароғат” вокал-чолғу ансамбли билан иштирок этар ҳамда талқинларни шоу даражасида ўтишига сабабчи бўларди.

Шунинг мамнуният билан айтиш мумкинки, “Фароғат” гуруҳи Республикада қизлардан ташкил топган биринчи қалдирғоч – вокал-чолғу ансамбли ҳисобланарди. Ансамбл нафақат педагогика билим юртида, балки вилоят корхона, ташкилот ва ўқув муассасаларида концертлар бериб мусиқа санъати билан шинавандаларни хушнуд қиларди.

Бу ижодий чиқишлар вилоят раҳбарлари эътиборидан четга қолмади ва Орифжон Азизов раҳбарлигидаги “Фароғат” гуруҳи Германия давлатига гастролга юборилди. Буларнинг барчаси Орифжон меҳнатининг самараси эди. У тузган янгидан янги концерт дастурлари янги йил кечасида, “Наврўз” тантаналарида, диплом топшириш маросимларида, пахта далаларида талабаларни билим олишга бўлган иштиёқларини ўстирарди, меҳнатга ижобий муносабатни тарбияларди.

Дўстим билан педагогика билим юртида ва олий даргоҳда анча йиллар бирга ишладик. Раҳбарлар қандай жамоат ишларини топширишса сидқидилдан бажаришга ҳаракат қилдик.

Кўп йиллар ёзги дам олишларимизни гап-гашдакдаги дўстларимиз – Равшанжон, Олимжон, Рустамбой, Сирожиддин, Мирзараҳмат, Анваржонлар билан бирга Заркент кишлоғида ўтказар эдик. Бизларни Орифжоннинг муноси ва меҳрибон оналари (худо раҳматига олган бўлсин), ака ва укалари очик юз билан кутиб олишарди. Биз ҳам ўзимизни ўз уйимизда юргандек ҳис қилиб, ҳордик олардик.

Йиллар ўтиб ўсиб-улғайдик, уйландик, фарзандлар ортирдик. Ҳатто кўплаб набираларга сеvimли бобо бўлдик. Орифжон ҳам фарзандларини вояга етказди, илим ҳунарли қилди, келин-куёвлар кўрди.

Мана бугун у беш мучал – 60 ёшда. Орифжон ҳар кунни дарсга зиёлиларга хос кийиниб келади, кайфияти чоғ, карашларида хотиржамлик бўлади. Буларнинг бари оиладаги муҳитнинг яхшилигидан, Орифжоннинг турмуш уртоғи Комилахон билан ўзаро яхши муносабатларидан, Ватаннинг бир парчаси бўлган оилада отанинг ўз ўрни борлигидан дашулат беради.

Сўзим ниҳоясида навқирон 60 ёшга тўлган дўстим, касбдошимга умрлари янада зиёда бўлишлигини яратгандан сўраб қоламан. Узок йиллар ёшлар тарбиясида толиқмасдан меҳнат қилишига, ижодига, педагоглик фаолиятига зафарлар тилайман.

Маърифатга бағишланган умр

*Х.Шералиев,
НамДУ ўқитувчиси*

Дунёда энг улуғ неъматлардан саналган илм-маърифат, таълим-тарбия фақат маънавиятли инсонларга насиб этади. Ёшларга билим бериш кишидан захматли меҳнатни талаб этади. Халқимизда шундай бир мақол бор: «Илм ўрганиш мисоли игна билан қудук қазиш билан баробар». Зеро, бу бежизга айтилмаган. Дарҳақиқат, илм ўрганиш илм бериш ҳам бундан мустасно эмас.

Ёшларга мусиқа сабогини беришни ўзига бахт деб билган, бу йўлда катта муваффақиятларга эришган инсонлардан бири Орифжон Азизовдир.

У истараси иссиқ, юзидан табассум аримайдиган кичик кўнгил, барчадан ўз меҳнатларини, яхши маслаҳатларини аямайдиган дилбар инсон.

Орифжон Азизов дастлаб Глиэр номидаги республика мактаб-интернатида, республика ёш мусикачилар мактаб-интернатида таҳсил олади. Кейинчалик Тошкент давлат педагогика институтининг мусиқа-педагогика факультетига ўқишга кириб, уни муваффақиятли тамомлайди.

Олган билимлар ўз самарасини беради. Бу борада Орифжон Азизов тиним билмай ўз устида ишлайди. Натижада республикада ягона «Фароғат» қизлар вокал чолғу ансамбли, «Ниҳол» болалар ансамбллари фаолиятида намоён бўлди.

Орифжон Азизов жуда кўплаб мақолалар, қўлланмалар, тўпламлар монографиялар яратди. 2014 йилда Олий ўқув юртларининг мусиқа таълим йўналиши бакалаврлари учун «Сольфеджио» дарслиги нашр этилди.

Орифжон Азизов юртимиздаги барча байрам ва тадбирларда тиним билмайди. Айниқса, «Наврўз» байрамларига ёзган сценарийлари, сахналар беазаги ва жиҳозига юқори савия ҳамда дид билан берган эътибори барчани лол қолдирган. Байрам тадбирларида ўқув юртини таниб бўлмасди. Атрофдаги гуллар, дарахтлар оддий шарлардан ясалган дарвоза ва

устунлар, сахна безагини айтмайсизми?! Билим юрти рахбари Ахмедова Хосият Маматовна рахбарлигида дош қозонларда сумалаклар пиширилиб, барча устозу талабаларга ош тарқатиларди. Концерт дастурларида эса ижрочиларнинг миллий кийимларда чиқишлари сахна кўринишига алоҳида безак беради. Хуллас, ҳар қандай байрамни файзли ўтишида Орифжон аканинг меҳнатлари бекиёс.

Бир куни яқин дўстларимиз билан Заркент қишлоғига бордик. Бу қишлоқ гўзал табиати, атрофидаги тоғлар, шириндан-шакар мевалари билан, айниқса, олма-ноқларини айтмайсизми, шифобахш ҳаволари, зилол сувлари барчани лол қолдиради. Бир сўз билан айтганда, жаннатмакон гўша. Орифжон Азизов ана шундай диёрда ўсиб улғайган. Шунинг учун бўлса керак, Орифжон Азизов бағри кенг, юзидан табассум аримайдиган кичик кўнгил инсон. Бизни қишлоққа келганимизни эшитиб, Орифжон ака акалари Шерхон ҳожи ака билан сафимизга қўшилди. Орифжон ака ва Шерхон ҳожи ака ўта тарбияли, маънавиятли инсонлар бўлиб, ўз юртларининг ободлиги учун қилаётган ва қилинаётган ишлари ҳақида гапириб беришди.

Орифжон Азизов қилган меҳнатлари эвазига устозу шогирдлар эъзозида. Аҳил, баракали оила бошлиғи, “Ўзбекистон халқ таълими аълочиси”, профессор. Бахтли инсонлар деб шундай кишиларга айтилса керак.

Бўлмағай инсон азиз, юртга қорн бўлмаса

Рашидан Абдураҳманов, Наманган педагогика коллежи, Олий тоифали ўқитувчи

Республикамизда муסיқий таълимни ривожлантиришга, ёш авлодни санъатни тушунадиган ва кадрлайдиган инсон этиб тарбиялаш борасида қатор- қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда.

Муҳтарам юртбошимиз Ислон Каримовнинг “... биз дарслик яратишга энг илғор ва энг шарафли вазифа сифатида қарашимиз, яхши дарслик яратган педагогларни бошимизга

кўтаришимиз керак. Дарсликни, агар керак бўлса катта танлов асосида яратиш лозим...” деган сўзлари ҳаммамизнинг ёдимизда.

Бугунги адолатли, тоза муҳит Наманган давлат университети профессор-ўқитувчиларини ва илмий ходимларини янги илмий зафарларга чорламоқда.

“Муסיкий таълим” кафедрасида ҳам кейинги вақтда ижобий силжишлар кузатилди. Яқинда Тошкентдаги “Мумтоз сўз” нашриётида олий ўқув юртларининг муסיқа таълими йўналиши бакалаврлари учун мўлжалланган “Сольфеджио” дарслиги чоп этилди. Дарсликнинг муаллифи Наманган давлат университети “Муסיкий таълим” кафедраси доценти Орифжон Азизовдир.

Дарсликка Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети “Муסיқа ўқитиш методикаси” кафедраси профессори Қ. М. Мамиров масъул муҳаррирлик қилган

Сольфеджио- италянча сўз бўлиб, “ноталар”, “муסיқа белгилари”, гамма эшитув малакасини юксалтириш ва нотага қараб уларни тез ўқишни ўрганиш учун ўтказиладиган вокал-машқ, сольфеджио, муסיқа диктантлари ёзиш, муסיқа асарлари ва турли машқларни нотага қараб, нота номини айтиб куйлаш тарикасида олиб борилиши мумкин. Сольфеджио термини “соль” – “фа” нота номларидан олинган.

Дарслик саҳифаларини варақласангиз, улар таълим соҳасида олиб борилаётган ислохотлар, замонавий ўқитувчига қўйилган педагогик талаблар, муסיқа меросимизга янгича ёндашувлар тўлиқ ҳисобга олинган. Дарсликни чоп этилгани айни муддао бўлди.

Муסיқа санъатисиз оламни тасаввур этиш мушкул. Муסיқа бешиқдан токи васли- висолга қадар ақлли инсонга ҳамроҳдир. Бу илм Форобий таъбирича, “... шу маънода фойдалики, у ўз мувозанатини йўқотган (одамлар) хулқини тартибга келтиради, мукамалликка етмаган хулқни мукамал қилади ва мувозанатини сақлаб туради...”

Ушбу янги яратилган дарслик (мусикий рисола) Мусика таълими йўналишидаги ахли- илм толибларига узоқ йиллар хизмат қилади.

Мен эса муаллиф дўстимизга мустаҳкам соғлик, узоқ умр, келгуси илмий ва ижодий ишларига янада самимий парвозлар тилаб қоламан.

Камтарин инсон

*Ҳикматхон Мўминова,
Наманган шаҳар 17- мактабгача
таълим муассасаси мудираси*

Устозим Орифжон Азизов ҳақидаги хис-ҳаяжонли, туйғуларга бой эзгу фикрлармни гапирсам тугамайдигандай. Олий ўқув юртини тамомлаб, туманимиздаги 17- сонли мактабгача таълим муассасига ишга қабул қилинган ва шу фаолиятимни илк йиллари мен учун бир умрга унутилмасдир. Мен энди университет талабаси эдим, янги ҳаёт дебочасида турар эканман, ўзимда тажрибага эҳтиёж сезардим. Ҳа, у менга жуда керак эди. Шунда ўйланиб ўтирмасдан ҳаётда ўз ўрнимни топишимда катта меҳнатлари синган устозим Азизов домлага мурожаат этдим. Аниқ ёдимда кунларнинг бирида устозимга ўз фаолиятимни юритаётган 17-сонли мактабгача таълим муассасида ҳам иш олиб боришларини илтимос қилдим. Бу таклифимдан дастлаб ҳайратландилар, кейин вазиятдан чиқиш учун паст овозда, камтарона пичирладилар: “ Мен мактабгача бўлган болалар билан ишламаганман, қандай бўларкин?”. Ҳа, бу жавоб айнан Азизов домлага хос эди. Шундай содда, шундай самимий. Ўшанда домла меъёрида кулиб ҳазилга олгандек бўлдилар. Аммо мен яна ва яна у кишига учрайвердим. Мен устозимнинг турткилашларига, даккиларига ўз ўрнида ўғитларига муҳтож эдим. 1987 йил у киши рози бўлиб, жорий йилдан 17-сонли мактабгача таълим муассасида ўз иш фаолиятини бошладилар.

Биз устозим билан бирга ишлай бошладик. Мана шунинг учун ҳам бу йиллар мен учун унутилмасдир. У киши билан

ишлаш мен учун шарафли ўз ўрнида масъулиятли эди. 1990 йил Тошкентда "Кувноқлар дастаси" дастурида ўз концерт программамизни намойиш этдик. 1993 йилдан боғчамиз мусиқага йўналган боғча мактаби мақомини олди. Устоз бошчилигида 100-120 нафар болалар билан Республика танловларида иштирок этиб қайтардик. Иштирокимиз давомида домла ҳар бир деталга алоҳида этибор берардилар. Янгиликка интилувчан болажонли, ширинсухан, самимий инсон эдилар. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, устоз 17-сонли боғчамизни нафақат вилоятга, балки республикамизга танитган шахсдир, десам муболага бўлмас.

Мен устозимнинг шундай бўлишига қарамай ниҳоятда камтарлигини, ўз касбига бўлган меҳр-муҳаббатини юксак қадрлайман. Устознинг келгусидаги ишларига зафарлар тилайман. Қутлуг ёшингиз муборак бўлсин!

Серқирра ижодкор

Зарифа Маннопова,

*Наманган педагогика коллежи ўқитувчиси,
"Дилнаво" фольклор дастаси раҳбари*

Орифжон Азизов билан қарийб чорак аср битта жамоада фаолият юритдик. У университетга ишга ўтганида "... эсиз, яхши мутахассисни бой бердик...", - дея ранжиган эдим. Энди эса меҳнатқаш, интилувчан, фидойи профессор эканлигидан фахрланаман...

Инсонга бахт, омад ўз- ўзидан келмайди. Орифжон Азизовни сабрига, иштиёқига қойил қоламан. Ютуқларидан хурсандчилигимни ичимга сиғдира олмай, телефон орқали қутлайман. Унинг амалга ошираётган илмий ва ижодий изланишларидан кўнглим тоғдек кўтарилади.

"Мусиқий таълим" кафедраси салоҳиятини тиклашда яқиндан ёрдам берган университет ректорига, у кишининг ёнларида туриб, Олий таълим тизимини бошқараётган проректорларга ўз миннатдорчилигимни билдираман.

Ўзимнингяқинимга айланган бундай фидойи инсонга ва унинг оиласига тинчлик- тотувлик тилайман. Фарзандларини, набираларининг бахтига толеи бундан- да баланд бўлишини яратгандан сўраб қоламан.

Устоздан ўтган шогирд

М.Мўминов,

*Наманган давлат университети, География кафедраси
доценти, педагогика фанлари номзоди*

Олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида миллий маданиятимизнинг улкан хазинаси бўлган мусиқий ва кўшиқчилик санъатининг бой тарихини ўрганиш ва тарғиб этиш муҳим аҳамиятга эгадир.

Улуг аждодларимиз мусиқа ва кўшиқчилик санъатининг инсон шахсини камол топтириш, олижаноб инсоний фазилатларни тарбиялашдаги аҳамиятига юксак баҳо берганлар. Мусиқий маданиятнинг барча турлари кишиларга бадиий-эстетик завқ берибгина қолмай, илмий тушунчалар билан ифодалаш гоят мушкул бўлган олам сирлари ҳақида билимлар беради, ҳаёт ҳақиқатини бадиий-эстетик воситалар орқали идрок этишга яқиндан ёрдам беради.

Мамлакатимиз мустақилликка эришгандан сўнг мусиқа таълимига эътибор кучайтирилди. Шу соҳада меҳнат фаолиятини бошлаган Орифжон Азизов ҳақида қанча гапирсангиз оз. Орифжонни ўқув бўлимида ишлаётганимдан таний бошладим, у мусиқий таълим кафедраси ҳужжатларини олиб келиб топширар, агарда ҳужжатлар хато бўлса эртаси кунгек хатосини тўғрилаб топширар эди.

Бир кун Орифжон менга ўзи басталаган кўшиқлар тўплами китобини совға қилди. Мен унга: - “Орифжон, кўлланма чиқариш кўлингиздан келар экан, Олий ўқув юрти мусиқий таълим йўналишлари учун ўқув режа асосида ўқитаётган фанингиздан кўлланма тайёрламайсизми десам” - майли уриниб кўраман деди. Уч ойга қолмасдан, - “ Мана Муҳаммаджон ака, Сольфеджио фанидан ўқув кўлланма

вазирлик грифти билан“ - деб тайёрлаган китобини менга берди, ва шундай деди, - “ Устоз мен сиз **берган** маслахатлар билан шу қўлланмани тайёрладим, сиздан умр**бод** миннатдорман деди”.

Мен Орифжоннинг миннатдорчилигидан хурсанд бўлиб, энди Олий Аттестация Комссиясига хужжатарингиз тайёрланг, доцент бўлишингиз керак дедим. **Бир** йилга қолмасдан Орифжон Олий Аттестация Комссияси дипломига асосан Наманган давлат университети муסיқий таълим кафедраси доценти илмий унвонига эга бўлди.

2013 йил куз ойлари эди **Орифжон** менга - “ Устоз “Сольфеджио” фанидан дарслик тайёрласам қандай бўлар экан ?”-деб қолди. - Жуда яхши бўлади, дедим 2014 йил сентябрь ойида вазирлик грифти билан “Сольфеджио” фанидан дарслик чиқардим, деб келди. Мен жуда хурсанд бўлиб кетдим.

Орифжон Азизов ҳар кўрганда- “ Устоз, мен сиздан ҳамиша миннатдорман, мени шу даражага етишимда сизнинг ҳиссангиз катта дейди “ Ҳа - “ **Шогирд** устоздан ҳам ўтади дегани рост экан ” .

Мен шогирдим профессор **Орифжон** Азизовни 60 ёшга тўлганлиги муносабати билан **узоқ** умр, сихат – саломатлик муסיқа соҳасида янги дарслик ва ўқув қўлланмалар яратишларига улкан зафарлар тилайман.

Кадрингизни кадрдонлар билади

Олимжон Абдурахмонов.

Наманган педагогика

коллежи ўқитувчиси

Мен Орифжон Азизовни **40** йилдан буён биламан. Биз Наманган педагогика билим юрти, ҳозирги педагогика коллежига деярли бир пайтда **йўланма** орқали ишга қабул қилинганмиз.

Орифжон иш бошлаган **вақтдаёқ** ташкилотчилигини намоён эта олди. Жамоада меҳнатсеварлиги билан алоҳида обрў-эътиборга эга бўлди.

У шаҳар, вилоят тадбирларига иқтидорли ўқувчи-ёшлардан иборат гуруҳларни ташкил этиб, ҳақиқий фидойи –

педагог даражасига эришди. Унинг бошчилигида ташкил этилган кизлардан иборат вокал- чолғу ансамбли республика кўрик- танловларида иштирок этиб, фахрли ўринларни қўлга киритди.

У нимаики ютуқларга эга бўлса ўзининг жонкуярлиги боис қўлга киритгани бугун ҳеч кимга сир эмас. Билимдон, тажрибали дўстимиз Наманган давлат университетида профессор лавозимида фаолият юритиши баробарида мусика таълимига улкан ҳисса қўшиб келмоқда.

Унинг нота ёзув дафтари, бир неча ўқув- услубий қўлланмаларни, энг кувончлиси “Сольфеджио” фанидан дарслик яратганини кўриб, биз жамоадoshлари ҳам фахрланамиз.

Бугунги тинч ва осуда замонамизда мана шундай тажрибали, юксак даражадаги ютуқларга эга дўстимиз 60 ёшни қоралади. Мен унга чин кадрдони сифатида эришган ютуқлари муборак бўлишини тилаб қоламан.

Оҳанглар оғушида

М. Мирабдуллаев,

Музикий таълим кафедраси ўқитувчиси

Мен Орифжон Азизов билан ўн беш йилдан буён ишлаб келмоқдаман. Иш фаолиятим жараёнида у кишидан услубий, илмий масалаларда маслаҳат сўраб, мурожаат қилиб тураман.

О. Азизов шундай вақтларда имкони борича ўз маслаҳатларини аямайди. У иш фаолияти даврида оҳанглар, куй- қўшиқ ва мусика билан ҳамнафас яшаб келмоқда. Фақат моҳир педагоггина бўлиб қолмай, яхши бастакор ҳам. Болалар учун бир неча қўшиқлар тўплами яратган. Орифжон аканинг “хоббиси” гул парварниш қилиш. Бундан ташқари, турли концертларда мусика раҳбари бўлиш билан бирга сахна безатиш ишларини ҳам ўрнига қўя биледи.

Мана, олтмиш ёшга тўлганига қарамай, юраги ғайрат, шижоат яратувчанлигига бўлган иштиёқ билан тўла.

Кафедрада, университетда ва мамлакатимизда рўй берадиган ҳар қандай воқеа-ҳодисалар унинг назаридан четда қолмайди. У куйманиб яшайди. Бейхтиёр Саида Зуннунованинг шеъри эсимга келди:

Ҳар нарсага куйма дейишар менга,
Куймаган юракни нима қилай мен.
Ортиқча юк қилиб уни танамга,
Ёнмаган юракни нима қилай мен.

Сўзим охирида 60 йиллик таваллуд куни билан табриклар,
Орифжон Азизовга илмий, ижодий парвозлар тилаб қоламан

Болалик баҳорини куйга солган бастакор

Раъно Қўшинова. "Муסיқий таълим"
кафедраси катта ўқитувчиси

Ҳар бир кўшиқ, муסיқа инсонда яширинаётган қобилият ва иқтидорларни топиш имкониятини юзага келтиради. Халқимиз ҳаётида шундай сеҳрли ва сирли ҳилқатлар мавжудки, уларнинг барчаси қадимдан инсон яшаш тарзи, эҳтиёжлари ривожини ҳамда тарбиясини учун хизмат қилиб келган. Халқимизнинг ҳар бир сўзи хикматга айланган, алласи қалбга муҳрланган, ҳазил мутойиба-ю аскиялари, шодликка тўлган кўшиқ рақслари жилоланган. Мана шуларнинг барини халқ яратган. Дилга яқин кўшиқларни ўрганиш ва ўзлаштириш болаларда ҳам ўзбек миллатига мансублиги билан фахрланиш ҳиссини уйғотади.

Давлатимизнинг маданият, халқ таълими, баркамол инсонни тарбиялаш борасидаги ижтимоий, иқтисодий, сиёсий фаолияти ўзбек оилаларининг тўла маънода эркин ва ҳар томонлама камолоти учун асосдир.

Бугунги кунда таълим соҳасида фаолият олиб бораётган барча мутасаддилар бола тарбиясини билан шуғулланишнинг замонавий ислохотларга бой йўналишлари асосида иш олиб бомоқдалар.

Чинакам иждокор ўз иждодий фаолнятида «композиция» тамойилларига амал қилади. Масалан, гилам тўқувчи ўзининг бор санъатини арконларни бир-бирига улаш орқали гўзал манзараларни кашф этади, сценарист ҳам шеърни, сўзни, кўшиқни, рақсни, сахна кўринишини бир маромда томошабинларга маъқул келтириш учун ўз махоратини ишга солиб, иш жараёнини тартибга келтиради. Шунингдек, «бастакор» эса нота чизиқларига жойлаштирадиган белгиларидан шундай тарона яратадики, натижада тингловчининг кўнглини оладиган мусика ёки кўшиқ яралади...

Наманган давлат университети «Муסיкий таълим» кафедраси профессори, таникли ва юксак истеъдод сохиби Орифжон Азизов ҳам яратаётган ҳар бир асарига алоҳида эътибор билан ёндашади. Устоз яратган оҳангларда деярли бахтли болалик баҳори акс этади. Болаларнинг куй-кўшиқлардан завкланишларининг асосий сабаби, бастакор томонидан табиатни, она Ватанимизни асраб-авайлашга қаратилган тарбиявий шеърларнинг тўғри танланишидадир.

Айнан болалар кўшиқлари орқали кишиларнинг ҳаёти куйланади, яшаш тарзи турли ҳаракатлар ва тавсифлар орқали акс эттирилади, бу эса маънавий бойлигимизнинг ёрқин намунаси сифатида акс этиб, ёш авлоднинг тарбия топиб боришларида қўл келади. Муסיқа маданияти дарсларида режа асосидаги кўшиқлар билан бир қаторда маҳаллий бастакорлар асарларига ҳам назар солиш давлат таълим стандартида қайд этилган бўлиб, бастакор Орифжон Азизов яратган асарлар намуналаридан фойдаланиш дарсинг самарадорлигида қўл келади, унинг қулай жиҳатлари шуки, оддий бола тили билан куйланган кўшиқлар ва ҳаракатлар ўқувчи ёшлар онгида тез шакллантирилади.

Юқорида таъкидлаб ўтганимдек, болаларни табиатни севишга, катталарни ҳурмат қилишга, меҳнатсеварликка ундовчи куй-кўшиқлар муסיқа маданияти дарсида ўрганилаётган ҳар бир кўшиққа асос бўла олади ёки бошқача айтганда кўшиқнинг мазмунини юқоридаги сифатлар билан

боглаб ўқувчи ёшларни тарбиялаш мумкин. Биз устознинг асарларида ана шундай муҳим хусусиятларни укиб оламиз.

Болалар кўшиқларига назар солсак, унда ноёб миллий – маънавий қадриятларимиз, миллий ғуруримиз, она Ватанимиз мадҳи куйланади. *Болалик баҳори – инсоннинг қалб кечинмаларини, яъни худди дарахтларнинг ниш уриб, япроқларнинг ширин нафасларини акс эттиради гўё, сувларнинг илғў ўйноқчилиги эса бастакорнинг нозик истеъдоди ила ноталарга жойлашади...*

Мен 1996 йилдан буён Орифжон Азизовнинг ижодий ишларини биламан, улар билан шахар, вилоят тадбирларида кўришиб қолар эдик, ҳар доимгидек 20-30 нафар болаларни етаклаб, ўзлари тайёрлаб келган мусиқий чиқишлари билан томомшабинларни лол қолдиришар эди. Бу ишлар ҳамма ижодкорларнинг ҳам кўлидан келавермайди, кичик ёшдаги болаларнинг кўнглига йўл топиш анча мушкул, лекин бизнинг устозимиз жажжи болаларни чин дилдан севиб, уларга меҳр бера олган. Шу ўринда мен машҳур режиссёрнинг фикрини келтириб ўтмоқчиман: “... санъатни севган киши қалбида ҳеч қачон ёмонлик бўлмайди...” Демак, Орифжон Азизов санъатни севганидек, болаларга ҳам мухаббат кўя олган. Шунинг учун ҳам у яратган асарлар болаларнинг қалбида юксак меҳр уйғота олади.

2004 йилдан буён университетда Орифжон Азизов билан ҳамкорликда ишлаб жуда кўп нарсага эришдим, улардан ҳаётда бажарилиши лозим ижодий сифатларнинг барчасини ўрганишга ҳаракат қилдим. Уларнинг кўнгли “бола” мисоли, жуда кечиримли, содда ва шу билан бирга талабчан, энг муҳими, ўз касбининг чинакам мутахассиси- фидойи инсон.

Наманган давлат университетидега ўтказиладиган барча тадбирларнинг бадий раҳбарлиги у кишининг зиммасида бўлиб, сценарийда баён этилган ҳар бир сўзнинг мазмуни ва моҳиятидан тортиб, ижро этиладиган куй- кўшиқларнинг куйланишига ҳам эътибор билан қарайдилар. Ижодий ишлар бадий раҳбар ҳамда мусиқа раҳбари Қосимжон Раҳматовнинг маслаҳатлари остида ўтказилади.

Маълумки, Орифжон Азизов раҳбарликнинг деярли барча бочкичларини босиб ўтган, шунинг учун кимга қандай муомалада бўлишни билади. Уларнинг гуруҳ раҳбарлигини кузатганимиздаёқ тажрибали педагогдан талаба- ёшлар билан қандай иш олиб боришни ўрганамиз. Гуруҳдаги барча талабаларнинг қобилиятлари, фанга қизиқишлари психологик ва эстетик жиҳатдан дунёқарашлари устознинг назарида туради.

Бугунги кунда кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сиёсати инсонни интеллектуал ва маънавий- ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш билан узвий боғлиқ бўлган узлуксиз таълим тизими орқали ҳар томонлама баркамол шахс - фуқарони шакллантиришни назарда тутди. Орифжон Азизов узлуксиз таълимнинг барча босқичларида фаолият юритиб, касбий маҳоратини юқори даражада намоён қила олган. Уларнинг “Музыка таълими” йўналиши талабаларига биргина “Куй ва кўшиқларни ноталаштириш” фанини замонавий технологик даражада ташкиллаши талабаларнинг ушбу фанга чин дилларидан қизиқишларини ортгирмоқда.

“Кадрлар тайёрлаш миллий модели”ни рўёбга чиқаришни, ҳар томонлама камол топган, жамиятда турмушга мослашган, таълим ва касб ҳунар дастурларини онгли равишда танлаш ва пухта ўзлаштириш учун ижтимоий, ҳуқуқий, сиёсий, психологик, педагогик ва бошқа тарздаги шароитларни яратишни жамият, давлат ва оила олдида ўз жавобгарлигини ҳис эта оладиган ёшларни тарбиялаётган устозларни назарда тутди.

Мен юқорида композиция сўзига эътиборимни қаратдим, унинг маъноси “жамланма”, “йигинди”, “тўплам” деган тушунчаларга хос бўлиб, масалан, музика асарини йигиш, рассом ўз асари композициясини чизиш ва тўлаш, жамлаш маъноларида ҳам келади. Аммо бу иборага чуқурроқ тўхталадиган бўлсак, композиция сўзи Ижоднинг муҳим таркибий қисми ҳисобланган «композиция» лотинча сўздан олинган бўлиб, тартибга келтириш деган маънони англатади. Мен устоз билан бир жамоада ишлаб, уларнинг иш фаолиятлари жараёнида ҳам ана шундай “тартибlilik”ни, беҳато ишлашни кўрдим.

Хулоса ўрнида, мухтарам Юртбошимиз Ислам Абдуганиевич Каримовнинг куйидаги фикрларини қайд этмоқчиман: "...билимдон, профессионал жиҳатдан саводли ҳамда гайрат-шижоатли шахсларни, ўз мамлакатининг чинакам ватанпарварларини тарбиялай оладиган, уларнинг буюк миллий маданиятнинг улкан маънавий мероси билан бойита оладиган мамлакатгина буюк келажакка эришиши мумкин..."²

² И. Каримов. Ўзбекистон XXI асрда шундай бўлади. Т., "Ўзбекистон"

Тиниб тинчимас мураббий

*Дилдора Ходжаева,
Наманган Санъат коллежи
ўқитувчиси*

Мен 2006- 2008 йиллари Наманган давлат университети Мусиқа таълими йўналишининг сиртки бўлимида таҳсил олдим. Ўша даврлардан устоз Орифжон Азизовни танийман. Ўқиш жараёнида ва кейинги меҳнат фаолиятим давомида у киши билан тез- тез мулоқотда бўлиб келаман.

О. Азизов нафақат яхши мураббий бўлиб қолмай, балки илмга чанқок, доимий изланишда бўлган зиёли кишидир. Бошқача айтганда ҳозирги кун талабига жавоб бера оладиган замонавий педагог.

Ҳар бир инсонни элга танитадиган ўзига хос фазилатлари бўлади. Менимча, у кишини муваффақиятларга эришишига туртки бўлаётган бир ички сирли ижобий куч бор, у ҳам бўлса меҳнатсеварлик, гайрат, шижоат, олдинга интилиш, энг муҳими, ижодкорлик каби ҳислатларидир.

У кишидаги гайрат унинг ёшига мос мас десам ҳам муболага бўлмайди. Мен профессор Орифжон Азизовга янада улкан зафарлар ҳамда ижодий парвозлар тилайман.

Ҳамкорликнинг самараси

*Б. Акбаров,
Наманган педагогика коллежи
Мусиқа таълими кафедраси бўлим бошлиғи*

Олийгоҳлар билан ҳамкорлик масаласи бўйича Наманган давлат университети билан Наманган педагогика коллежи ўртасида юридик шартномалар келишилган. Ушбу шартнома асосида бир неча ижобий ишлар амалга оширилди.

Ўзаро ҳамкорликнинг ривожида Наманган давлат университети “Мусиқий таълим” кафедраси доценти, профессор Орифжон Азизовнинг ҳиссаси ҳам таҳсинга лойик.

Бугунги кунда педагогика коллежида Наманган давлат университети “Мусиқа таълими” йўналишини муваффақиятли

тамомлаган 10 га яқин мутахассис кадрлар борлигидан мамнунмиз.

Келгусида ҳам бундай тажрибали педагоглар билан илмий, ижодий изланишлар олиб боришдан чарчамаймиз. Орифжон Азизов томонидан яратилган мусиқа таълимига оид бир қатор ўқув- услубий қўлланмалардан коллеж талабалари ҳам фойдаланиб келишмоқда.

Айниқса "Сольфеджио" дарслиги мусиқа таълими мутахассислари учун катта совға бўлди. Мусиқа таълими самарадорлигини оширишда бор имкониятларини сарфлаётган элда азиз устозимиз- бизларнинг фахримиздир.

Орифжон Азизовнинг ижодий ва илмий ишларига омад тилаб қоламиз.

Истеъдод соҳиб

Зухра Султанова,

Муסיқий таълим кафедраси ўқитувчиси

Мен Орифжон ака Азизов истеъдодига, маҳоратига доимо ҳавас билан қараганман. Мана, қирқ йилдирки, устоз бўлгуси санъаткорларга ўзининг бор билимини чин дилдан бериб келмоқда. Мен домладаги талантни тугма деб биламан. Бу нарса Орифжон акада жуда эрта - болалик чоғидан намоён бўла бошлаган десам адашмайман.

Устоз ўзидаги бор талантни йиллар давомида сайқал топтира олди, атрофидагиларни ҳам ўзига хос хайратлантира олди. Бу фикрларимда заррача муболага йўқ. Болажонларимизга атаб ёзган элликдан ортиқ кўшиқлари, Ўзбекистон халқ шоири Ҳабиб Саъдулла достони асосида яратилган "Наманганнома" симфоник поэмаси, қатор ўқув-услубий қўлланмалари домланинг мусиқа соҳасидаги узоқ ва самарали меҳнатлари натижасидир.

Орифжон аканинг 2014 йилда мусиқа таълими мутахассислари ва талабалари учун ёзган "Сольфеджио" дарслиги шу соҳа эгаларига катта совға бўлди. Ўзбекистон халқ таълими аълочиси, Муסיқий таълим кафедраси доценти

Орифжон ака чиндан ҳам университетимиз фахри. Биз устоз билан ҳақли равишда фахрланамиз. Куни кеча домлага профессор унвони берилди. Узоқ йиллар қилган меҳнати ўз самарасини берди. Мусиқа таълими соҳасини ривожлантириш йўлида сидқидилдан меҳнат қилиб келаётган устозимиз бугун кутлуг 60 ёшини нишонлаш арафасида турибди. Фурсатдан фойдаланиб биз ҳам файзли хонадон соҳиби, тиниб-тинчимас инсон Орифжон акага узоқ умр, мустаҳкам соғлик ва ижодий баркамоллик тилаб қоламиз.

Олим бўлсанг – олам сеники

Муҳайёхон Ҳамидова, Наманган давлат университети "Бошланғич таълим методикаси" кафедраси доценти, физиология фанлари номзоди

“Олим бўлсанг-олам сеники” нақлида катта маъно бор бўлиб, олимлар нафақат оламнинг эгасидирлар, балки уни тубдан ўзгартирувчилар ҳамдир. Ақл-заковат соҳиблари ҳисобланган олимлар оламга маъно ва мазмун киритадилар.

Олимларда зукколик, донолик жамулжам. Улар ўз ақл чироклари билан бутун оламни мунаввар этадилар. Олимлар тафаккур зиёсининг нурлари инсоният тараққиёт йўлини ёритиб келган ва ёритаверади. Ақл бовар қилмайдиган кашфиётлар улар меҳнатининг мевасидир.

Инсоният мулкининг ноёб обидалари наққоши, нафис олам беагининг заргари, жавоҳирлар хазинасининг бунёдкори, ижодкори ва муаллифи ҳам олимлардир. Сувдан нур, тупрокдан дур таратувчилар ҳам улар. Демак, инсоният яшаётган ер куррасининг тараққиёти учун олимларнинг хизмати буюк ва беқиёсдир. Шу билан бирга, олимнинг олимлигини фақат унинг қай даражада билимлилиги белгиламайди, аксинча, ана шу билими халқига, ватанига қандай фойда келтираётганлиги билан белгиланади. Бугунги кунда 60 ёшни қарши олган Наманган давлат университетининг “Мусиқий таълим” кафедраси профессори Азизов Орифжон Аширович ҳам ўзининг эгаллаган билими билан халқига, ватанига том маънода фойда

келтирмоқда десак янглишмаймиз. Профессор Азизов Орифжон Ашировичнинг босиб ўтган ҳаёт йўлини кузатиш орқали ушбу фикрнинг тўғрилигига янада ишонч ҳосил қилиш мумкин.

Инсон ҳаёти нақадар лазиз, умрлар довои эса тизгинсиз, гоҳ асов, гоҳида мунгли. Ҳаётини эзгуликка баҳшида этган не-не аждодларимиз бу кўҳна дунёдан ибрат, намуна бўлиб авлодлар хотирасига муҳрландилар.

Наманган давлат университети “Муסיкий таълим” кафедраси профессор Азизов Орифжон Ашировичнинг ҳам шу кунга қадар олиб борган фаолияти юқорида таъкидлаб ўтганимиздек намуна бўлиб авлодлар хотирасига муҳрланади. Сабаби, бу инсонни мен 2001 йилдан бошлаб Наманган давлат университетига “Муסיқа назарияси” ва “Сольфеджио” фанларидан дарс бериш учун ишга таклиф қилинганидан бошлаб камтар, ўз фанини чуқур билувчи, талабаларни дарсга жалб қила олувчи, шунингдек, тинимсиз фаолият олиб борувчи инсон сифатида биламан. Дастлаб мен университетнинг “Педагогика” факультетидаги аудиториялар учун хонаки гуллар олиб келганида уни оддий гул ўстирувчи шахс бўлса керак деб ўйлаган эдим. Чунки у ниҳоятда содда, лекин дид билан кийинган эди. Кейинроқ яқинроқдан билганимда эса у мен ўйлаганимдек оддий инсон эмас, балки муסיқа соҳасида фаолият олиб бориб, катта ишларни амалга оширган, лекин бўш вақтларида ҳар бир инсоннинг ўз қизиқиши бўлганидек, гул ўстириш билан шугулланишини билганман. Шу ўринда Наманган шаҳридаги 17-болалар боғчаси негизида “Нихол” болалар ансамблини тузиб олиб борган фаолиятини алоҳида таъкидлаб ўтмай бўлмайди. Университет ёки вилоят миқёсида бўлиб ўтган тадбирларда ушбу ансамбль иштирокидаги чиқишларни ҳеч бир томошабин эътиборсиз тарзда томоша қилмаган. Мен ҳам айнан шу ансамблнинг чиқишларини интиқлик билан кутар ва бундан қаттиқ таъсирланмай қолмас эдим. Ахир мактабгача таълим ёшидаги болалар кўнглига йўл топиш ҳамда улар билан қизиқарли чиқишлар тайёрлаш учун ҳар бир педагогда катта тажриба бўлишини талаб этади. Том

маънода О.Азизовда ана шундай катта тажрибага эга педагог сифатини ўзида жамулжам қила олган шахсни кўриш мумкин.

У “Муסיкий таълим” кафедраси мудир лавозимида ишлаган кезларида ҳам янги-янги ўқув-услугий қўлланмалар, тўпламлар яратди. Шундай кезларда мен унга: “Қандай қилиб ҳам кафедра мудир лавозимида ишлаб, шунча топшириқларни бажарган ҳолда бу каби ишларга вақт топа оласиз?” деб савол берганимда, “Маънавий ҳаётда ҳам, кундалик ҳаётдагидек кишининг билими тўлишиб борса, у тўхтовсиз ўсаверади ва муваффақият козонаверади” деб америкалик Уильям Жеймс таъкидлаб ўтгандек, мен ижодкор инсонман, мен университетда фаолият олиб борар эканман, ўз тажрибаларимни албатта шогирдларимга, талабаларга етказа олишим керак. Шунинг учун мен ҳар қандай шароитда ҳам режалаштирган ишларимни охирига етказишим керак” деб жавоб берган эди. Шунингдек, у ниҳоятда камтар инсон сифатида қачон олдига ёрдам сўраб борсак доим керакли маслаҳатларини аямай масаланининг ечимини топишда кўмаклашади. Унинг шу кунга қадар яратган “Кўп овозли сольфеджио”, “Мутахассислик(эстрада)” ўқув қўлланмалари, “Муסיқа методикаси ва мактаб репертуари”, “Вокал асослари”, “Болалар асарлари ижроси”, “Осиё муסיқаси”, “Наманганлик созанда ва бастакорлар” ўқув-услугий қўлланмаларидан “Муסיкий таълим” йўналиши талабалари ва шу соҳа вакиллари кенг фойдаланиб келмоқдалар.

О.Азизовнинг босиб ўтган йўлини кузатар эканман, ҳар қандай талантили киши ўз устида бетиним ишлаши натижасидагина зафарларга эришишига яна бир бор ишонч ҳосил қилдим. Қобилиятни рўёбга чиқариш учун фақат ҳаракатнинг ўзи кифоя қилмайди, балки бунда ростакамига ғайрат керак. “Кимки интилмаса ҳеч нарсага эришмайди, кимки шижоат кўрсатмаса, у ҳеч нарсалик бўлмайди, ҳам” деб халқимиз томонидан илгари сурилган фикрларга қатъий риоя қилиб фаолият олиб борган ҳамда 2014 йилда Олий ўқув юртлари муסיқа йўналиши талабалари учун яратган “Сольфеджио” дарслиги учун О.Азизов Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги гувоҳномасига асосан Наманган давлат

университети профессори унвони билан тақдирланди. Бу ҳам унинг тинимсиз меҳнати учун берилган муносиб унвонлардан биридир.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, олимнинг салмоқли ижод намуналари авлодларга асрий мерос бўлиб қолажак.

Эзгуликка интилиб
Хусанбой Боймирзаев, Наманган педагогика
коллежи ўқитувчиси, муסיқашунос

1971 йилда Наманган педагогика билим юрти ташкил этилган бўлса-да, кадрлар масаласида муаммолар йўқ эмас эди. Саъй-ҳаракатларим туфайлигина Орифжон Азизовни ва Қурбонов Ҳакимжонни йўлланма орқали Тошкентдан олиб келишга муваффақ бўлдим.

Ёш мутахассис Орифжон иш фаолиятини менинг бошчилигимда бошлади, энг муҳими, сафимизда олий маълумотли мутахассис сони яна биттага кўпайди. Билим юртининг огирликларини бартараф этишда Орифжоннинг улушлари салмоқли. У билим юртида фортепианодан дарс бериш билан чегараланиб қолмай, жамоатчи сифатида тўгарак ишларига жиддий эътибор бериб, кечани-кеча, кундузни-кундуз демай талаба қизлардан ташкил топган вокал-чолғу эстрада ансамблини ташкил этди.

Ансамблга “Фароғат” номи берилди. Фароғат номини берилишининг ҳам тарихи бор, ансамбль нафақат вилоят, балки республикада ҳам жуда катта муваффақиятларга эриша олди. Чет эл гастроль сафарларига бориши, собиқ Иттифок Республикалари, вилоятимизнинг кўпгина район ва қишлоқларига ташрифларини эътироф этиш мумкин.

Азизов Орифжоннинг меҳнатларини кадрлаб, жамоатчилигини инobatга олиб, “Ўзбекистон халқ таълими аълочиси” кўкрак нишони ва республикамизнинг жуда кўплаб фахрий ёрликлари билан тақдирлади.

Яхши ният билан эккан дарахтингиз мева берса, қувонар экансиз. Китоб харид қилиб олишим менинг учун катта байрам.

Ёшим бир оз улғайиб колгани учун китоб менинг дўстимга айланиб колган. Ақлимни чархлаш, мутолаа қилиш энг сеvimли кундалик машғулотимдир. Орифжон менга берган “Сольфеджио” дарслиги, қанчалик кадрли эканлигини сўз билан таъриф эта олмайман. Мен талантли дўстимга омад тилаб қоламан.

Устозга ўхшагим келади

*Меҳри Абдуллаева,
Алишер Навоий номидаги Наманган вилояти
муסיқали ва комедия театри артисти,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист*

Баъзан шундай ҳоллар бўладики, яхши инсонлар билан тил топиб гаплаша олмайсан киши. Буни албатта илмий, рухий томондан изоҳлаш мумкин. Айни пайтда шундай кишилар бўладики, улар билан ҳар қандай ҳолатда ва ҳар қандай мавзуда суҳбатлашишинг мумкин. Мен билган ана шундай инсонлардан бири устозим Орифжон Азизов бўлади.

Аввало устозларга баҳо беришда шогирдларнинг билим ва малакалари етарли бўлиши керак, айниқса, ҳақиқий педагог, ҳалол ва пок инсонга нисбатан ижобий фикр билдириши учун ўзи ҳам ҳеч бўлмаганда ҳалолликни тушунадиган ва кадрлайдиган одам бўлиши зарур. Устозим Орифжон домла ҳақида ёзиш, ҳам ёқимли ҳам азоб.

Ёқимлиги шундаки, домлага ўхшагим келади, азоблиги шуки, ўхшай олмайман. Бу зотнинг бир гаплари ҳеч ёдимдан чикмайди, улар доим шундай таъкидлардилар: “Муסיқа санъати – олий даражадаги поклик санъати, унга ҳар қандай қалб ҳам эриша олмайди. Эришиш учун эса инсоннинг вужуди вазмин, табиати соғлом бўлиши зарур. Кечагидек ёдимда 80-йилларда биз ёш ва гўр эдик, санъатнинг нима эканлигини яхши биламиз, тушунамиз деб ўйлардик. Қизиқиш ва иштиёқ кучли эди. Азизов домла айни шу вақтда кўлимдан тутдилар, устоз санъат сирларини синчковлик билан, сабр билан ўргатдилар.

Халқ севган ва ардоқлаган ёзувчи **Ўткир Хошимовнинг** – Инсон юксаладими?

-Юксалади?

Факат уни қўлловчи қўл бўлса **бас**” сатрлари ёдимга тушарди. Дарҳақиқат, О.Азизов домла хар бир ўқувчини назардан четда қолдирмасди лар.

Борлиқнинг мавжудлиги –харакатда, устоз ушбу сўзларни кўп бор таъкидлардилар. Уларнинг бу сатрлари ҳаётда ўз аксини топди, доимо изланишларда бўлган устоз 2001 йилдан бошлаб Наманган давлат университетига “ Мусиқа назарияси” ва “Сольфеджио” фанидан дарс бериб келмоқдалар, 2001 йилда “Мусиқа методикаси” фанидан маърузалар матни. ва шу йили “Лолакизғалдоқ” болалар учун кўшиқлар тўплами, ўрта махсус ўқув юртлари талабалари учун 3 қисмли “Сольфеджио” ўқув-услубий қўлланма яратдилар. шу каби илмий изланишларда ҳамон давом этмоқдалар.

Устознинг жонқуярлигини, ҳақгўйлигини, ўз фикрини ҳимоя қила олиш қобилиятини ҳурмат қиламан. У кишининг сермазмун фаолиятига ҳавасим келади. Мен устоздан таҳсил олганлигимдан жуда фахрланаман ва доим у кишига ўхшашга интиламан. Муҳтарам устозим! Сизни қутлуғ ёшингиз билан қалбан қутлайман, синовларга тўла аммо сермазмун умрингиз узоқ бўлсин, биз шогирдларингиз бахтига соғ-саломат бўлинг.

Замон билан ҳамнафас

Н.Абдуллаев,

Наманган давлат университети Мусиқий таълим кафедраси катта ўқитувчиси

Бугунги кунда замон билан тенг қадам ташлаб фан ва техника янгиликларидан хабардор, шогиртлар, талабалар томонидан бериладиган хар қандай саволга дархол жавоб бера оладиган замонавий моҳир ижодкор педагог бўлиш осон эмас албатта.

Мен Орифжон Азизов билан талай йиллар мобайнида бирга ишлаб келаман. Ҳозирги кунда у чиндан ҳам кафедрамиз

пешқадами десам муболага бўлмайди. Биргина унинг вилоятимизда биринчи бўлиб “Наманганнома” номли симфоник-поэмасини яратиши унинг қандай серқирра ижодкор педагоглигини тасдиқлайди.

Орифжон Азизовнинг меҳнат севарлиги, изланувчанлиги кафедра жамоаси олдида, қолаверса жамоамиз университет, ҳатто Фаргона водийсида унинг танилишига сабаб бўлди. Ўйлаймизки у шу пайтгача эришган ютуқлари билан чекланиб, тўхталиб қолмайди. Ундан ҳали кўп ижодий мувоффақиятлар, мусиқий асарлар, методик қўлланмалар яратилишини кутиб қоламиз.

Ибратли устозлар билан ёнма- ён

*Луиза Турганбаева,
Музиқий таълим
кафедраси ўқитувчиси*

Музыка мутахассислиги бўйича дарс берувчи педагогларнинг ҳозирги кундаги асосий вазифаси ҳақида фикр юритганда муҳтарам Президентимиз Ислам Абдуганиевич Каримовнинг қуйидаги сўзлари ёдимизга келади: “... агар инсоннинг қулоғи енгил- елпи, тумтароқ оҳангларга ўрганиб қолса, бора- бора унинг диди, музыка маданияти пасайиб кетиши, унинг маънавийоламани сохта тушунчалар эгаллаб олиши ҳам ҳеч гап эмас. Охир- оқибатда бундай одам “Шашмақом” сингари миллий меросимизнинг ноёб дурдоналарини ҳам, Моцарт, Бетховен, Бах ва Чайковский каби дунё танолган буюк композиторларнинг асарларини ҳам қабул қилиши қийин бўлади. ... музиқий таълимни ривожлантириш масалалари ўта муҳим аҳамият касб этади...”³

Жуда юқори даражадаги бундай эътирофни кўриб, ўзимнинг айнан мана шу касбни танлаганим ва бу жараёнда ҳали кўп машаққатли ишларни амалга оширишим кераклигини ҳис этдим. Мен айнан бастакорлик йўналиши бўйича таҳсил олаётганимда ҳам Республикамизда ўзининг нуфузига эга

³ I.A.Karimov «Yuksak ma'naviyat - engilmas kuch

бўлган Наманган давлат университетидида ишлаш ҳаёлимга ҳам келган эмасди. Чунки бундай муқаддас даргоҳда талабаларга дарс бериш имконияти ҳар кимга ҳам насиб этавермайди. Лекин омадим сабаб, мен ушбу олийгоҳнинг Муסיқий таълим кафедрасига ишга қабул қилиндим.

Жуда ҳам кучли ҳис- ҳаяжон билан кафедрага келган пайтимда биринчи бўлиб мени бир устоз кутиб олди ва ўзини шу кафедра доценти Орифжон Азизов бўламан дея таништирди. У киши мен билан айнан мутахассисликка доир савол- жавоб қилганларида анчагина ҳаяжон билан жавоб топа олдим.

Пахта мавсуми бўлгани боис бошқа ўқитувчилар ҳамда талабалар дала амалиётида эканини ҳам эслатиб ўтди. Шу каби ҳар куни ишга келганимда устоздан қандай иш олиб бориш йўл-йўриқларини ўргана бошладим. Мен у киши билан суҳбатда бўлганимда уларнинг нафақат ўз касбининг устаси, балки илмий олим сифатида ҳам англаб ета бошладим. Шунингдек, бу ерда ишлаш анчагина мураккаблигига амин бўлдим.

Орифжон Азизовнинг бир гапи ҳамон мени ўз устимда янада кўпроқ ишлашга ундамоқда. Улар: "... бу ер жуда олий даргоҳ, дарсни ҳар ким ҳам ўта олади, лекин бу ердаги педагоглар албатта илмий салоҳиятга эга бўлишлари шарт. Шунинг учун сиз ҳам аниқ бир мавзу устида илмий ва ижодий ишларингизни бошланг..." дея айтган эдилар. Чиндан ҳам кузатувларим шуни исбот этдики Орифжон Азизов "Сольфеджио" фанидан дарслик яратиб, профессор даражасига эга бўлди.

Университет ректори у кишини қутлаётган пайтда менинг кўнглимдан ҳам ширин орзулар ўтиб, устознинг қувончига чин қалбимдан шерик бўлдим. Шу билан бирга мана шундай юксак салоҳиятли педагоглар сафидан жой олганимдан фахрланиб қўйдим.

Барча соҳаларда бўлгани каби таълим тизимида ҳам ижобий натижаларга эришилмоқда. Бугунги кунда жаҳон андозаларига мос мана шундай олий даргоҳда талабаларга билим ва кўникма бериш йўлида тинмай меҳнат қилаётган устоз-мураббийларнинг сайи ҳаракатлари - келгусида юқори

малакали ёш авлодга тарбия бериш орқали уларнинг маънавий оламини бойитишга омил бўлади.

Ф и к р н о м а

*Нигора Мирзаева,
Наманган давлат университети
Муסיқа таълими йўналиши талабаси*

Устоз Азизов Орифжон Аширович Наманган давлат университети Педагогика факултети Муסיкий таълим кафедрасида кўп йиллардан буён ёшларга таълим-тарбия бериб келмоқдалар.

Устознинг дарс фаолияти ҳақида қисқача тўхталадиган бўлсам, ҳар бир дарс юксак педагогик технологиялардан мохирона фойдаланган ҳолда ташкил этилади, талабаларни дарсга, қизиқиши орқали қамраб олинади. Биз талабалар дарс мобойнида шуни англаймизки, дарс юксак дид, гўзал нафосат билан олиб борилади.

Нафақат дарс мобайнида, балки дарсдан ташқари ҳолларда ҳам устоздан муסיқа сирларини ўрганиб келмоқдамиз. Уларнинг болалар учун ёзган муסיкий китобларидан ҳам керакли маълумотларни олишимиз мумкин. Айниқса, талабалар учун ёзган “Муסיқа назарияси” кўлланмаларидан ҳам фойдаланиб билимимизни ошириб келмоқдамиз.

Мен устознинг алоҳида хислатларидан гапирадиган бўлсам, самимий, камтар, тўғрисиўз, ҳалол ва адолатли, бир сўз билан айтганда қомил инсонликларини қадрлайман. Биз устоздан Муסיқа назарияси, Сольфеджио фанларини кунт билан ўрганар эканмиз, келажакда ёш авлодга таълим-тарбия бера оладиган етук педагоглар бўлиб етишамиз.

Албатта бу йўлда ҳолмай-толмай жонбозлик кўрсатиб келаятган Орифжон Азизовдек жонқуяр устозларимизнинг меҳнати таҳсинга лойиқ.

Устозга машаққатли ҳамда шарафли касбларида юксак матонат, лочиндек учқурлик, бургут кўзидек ўткирлик, ложуворд

самода чарх айлаган оқ кабутардек поклик истиқболларини тилаб қоламан.

Ёшларга таълим беришдан асло чарчаманг!

Устоз отангдек улуг

Садоқат Йўлдошева,

Муסיқа таълими

йўналиши собиқ талабаси

Мен 2008 йилда Наманган давлат университети Муסיқа таълими йўналишига грант асосида қабул қилиндим. У пайтда факультетимиз “Санъатшунослик” дея номланиб доцент Ботирали Жабборов деканимиз, Орифжон Азизов эса декан ўринбосари бўлиб ишлар эдилар.

Муסיқа таълими йўналишидаги барча ўқитувчилар бизнинг гурухимиздаги талабалардан мамнун эди боиси, фақат иқтидорли, кўзга кўринган ёшлар йиғилиб қолганлиги бўлса керак. Мен шу гурух сардори вазифасини бажарганим учун Азизов домла билан кўп мулоқотда бўлардим.

Бизга ўтиладиган мутахассислик фанлари жуда кизиқарли бўлгани сабаб, малакамизни янада кўпроқ ошириш имкониятига эга эдик. Гурух талабалари иштирокида ўтадиган концертга ҳам Азизов Орифжон ва Қўшинова Раънохон оямиз бош- қош бўлар эдилар.

Мен устозим Орифжон домла билан вокал кўшиқлари устида алоҳида машқ қилар эдим. У кишидан мен кўплаб ариялар, кўшиқлар ўргандим. Анор Назаровнинг “Ифтихор” кўшиғи университет миқёсида ўтказиладиган барча байрам тадбирларининг якунловчи кўшиғига айланган эди.

Мен устозимнинг меҳрибонлигини, жонкуяр ва жонсарақлигини жуду- жуда ҳурмат қиламан. У кишидан нафақат муסיқий малака, балки, тарбияни ҳам англаб етдим.

Гурухдошларим ҳам устоздаги болаларча характерга хавас қилиб, айтган топшириқларини сидқидилдан бажаришга ҳаракат қилар эдилар. Мен у ерда ана шундай ибратли устозлар қўлида

тахсил олиш билан биргаликда Республика миқёсидаги нуфузли тадбирларда иштирок этиш бахтига муяссар бўлдим.

Энг қувончлиси, Орифжон Азизовнинг беминнат кўмагида “Нихол” Давлат мукофотининг Республика босқичига қадар етиб боришга эришдим ҳамда “Ягонасан, муқаддас Ватан!” кўшиқлар танловининг совриндори бўлдим.

Халқимизда “Орзуга айб йўқ” деган ҳикматли нақл бор, мен ҳам ҳозирда устозимдан олган билим ва малакаларимни ўз шогирдларимга етказиш йўлида изланмоқдаман ва албатта келгусида устозимга ўхшаб, юрт қорига ярайдиган инсон бўламан дея орзу қиламан.

Мен хулоса ўрнида яна бир ажойиб иборани қўлламоқчиман. хали хануз ёдимда. биттирув малакавий ишим раҳбари Орифжон Азизов мен ҳимоя қилаётган пайтимда кўз ёшлари билан мени қутлаган эдилар. Худди ота-онам каби ана шундай эътиборни кўриб, жуда фахрланиб кетган эдим. Шунда бежизга “Устоз- отангдек улуғ ” дейилмас экан дея қувонган эдим.

Ҳурматли устоз! 60 ёшингиз муборак бўлсин, сизнинг шогирдингиз сифатида оллоҳдан сизга узоқ умр тилаган ҳолда фарзандларингизнинг, шириндан- шакар набираларинингизнинг бахтини кўриш насиб этишини тилайман. Ҳамиша соғ- саломат бўлинг.

Устозга ҳавасла қараб

*Наргиза Турсунова,
Наманган давлат университети
Муסיқа таълими йўналиши*

Дунё шу қадар мукамал яратилганки, унда на бир зарра кам, на бир зарра ортиқ. ана шу комиллик ичра яратилган энг баркамол мавжудот инсондир. У бошқа жонзотлардан Оллоҳ берган буюк неъмат – тили ва онги билан ажралиб туради. Комил инсон барча салбий иллатлардан ҳоли ижобий хислатларга эга бўлган шахсдир.

Мен бугун ана шундай етук шахс университетимизнинг фахрли устозларидан бири Орифжон Азизов ҳақида сўз юритаётганимдан бениҳоя бахтиёрман. Кечагидек ёдимда янги ўқув йилининг илк куни эди. Наманган давлат университетидек муқаддас – қутлуғ даргоҳга қадам қўяр эканман, қалбим ўзгача қувонч, ифтихор ва энг асосийси ҳаяжонга тўла факультетимиз остонасидан кирганимда, кимнингдир жарангли ва меҳрли овозда “Хуш келибсизлар, бахтли талабалар” деган сўзлари эшитилди. Бу сўзлар қалбимга шу қадар яқин янградикки, шундагина мен талаба бўлганимни қалбан ҳис этдим. Бизни бундай сеҳрли сўзлар билан қарши олган ким экан!

Бироз вақтдан сўнг бу киши ўз касбининг фидойиси Азизов Орифжон домла эканлиги аён бўлди.

-Мусиқа – хиссиёт олами, у санъатлар ичида энг нафиси – устознинг илк дарслари ҳудди шу сатрлар билан бошланганди.

Мен устоздан мусиқа санъати сирларини ўрганиш билан бир қаторда муомала, устозлар даврасида ўзини тута билиш маданиятини ўргандим, ҳамон ўрганмоқдаман. У кишининг ҳаёт йўллари биз ёшлар учун ибрат мактабидир.

Азиз устозим, Сизни қутлуғ 60 ёшингиз билан ўзим ҳамда талаба ёшлар номидан чин қалбимдан муборакбод этаман.

Меҳр-муҳаббатда қуёшни лол қолдириб, биз ёшларга таълим ва тарбия беришдек муқаддас бурчни адо этишда бардавомлик тилайман.

TALABALAR MADXIYASI

M.Yusuf she'ri
O.Azizov musiqasi

Tantanavor

Alp - o'g' - lon - lar o'l - ka - si bu ko'x - ra Tu - ron

Qil qon - ka - ri

qu - not - ka - ri i - lim - is - tung

i - lim - is - tung

Ya - rim ja -

hon
mp bun - yod et-

gan So - hib - qi - ron A li -

sher ning av - lod - lu - ri

i - lm is - tang *i - lm is - tang*

Haq

av - lod - lu - ri i - lm is - tang

Talabalar madhiyasi

M. Yusuf so'zi
O. Azizov musiqasi

Alp o'g'lonlar o'lkasi bu ko'hna Turon
Qalqonlari qanotlari, ilm istang.
Yarim jahon bunyod etgan Sohibqiron,
Alisherning avlodlari, ilm istang!

Haq yo'lida siz limning ummatlari,
Xalq yo'lida hidoyati, himmatlari.
Madat bo'lsin Yassaviyning hikmatlari,
Bobo Mashrab bayotlari, ilm istang.

Alp o'g'lonlar o'lkasidir O'zbekiston
Erkli elning qanotlari, ilm istang.
Yarim jahon bunyod etgan Sohibqiron,
Alisherning avlodlari, ilm istang!

Hur Vatanim

Sh.Azimova she'ri
O.Azizov musiqasi

Allegro

The image displays a musical score for the piece "Hur Vatanim". It is written for a vocal line and a piano accompaniment. The score is organized into three systems, each consisting of three staves: a vocal staff in the top position, a piano right-hand staff in the middle, and a piano left-hand staff in the bottom. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is common time (C). The tempo is marked "Allegro". The first system begins with a vocal staff containing a whole rest, followed by a piano accompaniment starting with a forte dynamic (*f*). The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand and a steady bass line in the left hand. The second and third systems continue this musical texture, with the vocal line remaining silent throughout the visible portion of the score.

Hu-mo qu-shing os-mo-ning-da baxt ti-lay-di

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 4/4 time signature. The lyrics are "Hu-mo qu-shing os-mo-ning-da baxt ti-lay-di". The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part features a steady bass line and chords in the right hand.

Bar-cha el-ga shod-lik u-la taxt ti-lay-di

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The lyrics are "Bar-cha el-ga shod-lik u-la taxt ti-lay-di". The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part continues with a steady bass line and chords in the right hand.

Mus-ta-qil-lik bay-ro-g'i ham hil-pi-ray-di, (ey)

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. The lyrics are "Mus-ta-qil-lik bay-ro-g'i ham hil-pi-ray-di, (ey)". The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the middle staff in a treble clef and the bottom staff in a bass clef. The piano part continues with a steady bass line and chords in the right hand.

Is- tiq - lo - ling mu - bo - rak - dir, hur Va - ta - nim (ey)

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, 2/4 time, with lyrics: "Is- tiq - lo - ling mu - bo - rak - dir, hur Va - ta - nim (ey)". The piano accompaniment is on two staves below, with the right hand playing chords and the left hand playing a simple bass line.

Is- tiq - lo - ling mu - bo - rak - dir, hur Va - ta - nim (ey)

The second system is identical to the first, showing the same vocal line and piano accompaniment.

The third system shows the continuation of the piano accompaniment. The vocal line is mostly blank, with only a few notes at the end of the system. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern.

Humo qushi osminingda baxt tilaydi,
Barcha elga shodlik ila taxt tilaydi.
Mustaqillik bayrog'ing ham hilpiraydi,
Istiqdoling muborakdir, hur Vatanim.
Keng daryo-yu ko'llaringda mavj o'zgacha,
Osmon o'par tog'laringda avj o'zgacha.
O'tloqdaring, o'rmonlaring sho'x kuylaydi,
Istiqoling muborakdir, hur Vatanim.
Istbolingdan quvnab yoshar farzandlaring,
Madhiyangni qushib aytar dilbandlaring.
Barcha xalqing ezozlaydi ontlaring,
Istshdyuling muborakdir, hur Vatanim.

Oymoma

Sh Sa'dulla she'ri
O Azizov musiqasi

Moderato (♩ = c 108)

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a common time signature. The middle staff is the right-hand piano accompaniment in treble clef, starting with a piano (*pp*) dynamic marking. The bottom staff is the left-hand piano accompaniment in bass clef. The music is in a minor key and features a steady, rhythmic accompaniment.

The second system of the musical score continues the composition. It features a vocal line with the lyrics "A - yam de - di ko'k - ka boq" written below the notes. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

The third system of the musical score continues the composition. It features a vocal line with the lyrics "Yo - nib tu - rar bir chi - roq" written below the notes. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

Ko'k-ka boq-sam bir pa - tir

The first system consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment features a steady bass line in the left hand and chords in the right hand.

Nu-ri o - lam-ga ta - tir

The second system continues the musical piece. The vocal line and piano accompaniment maintain the same structure as the first system. The lyrics are written below the vocal notes.

mp Hoy oy - mo - ma, oy - mo - ma

The third system includes a dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) at the beginning of the vocal line. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment continues with its established pattern.

Sen-san nur-li sho'x mo - ma

The fourth system concludes the musical piece. The vocal line and piano accompaniment follow the same format as the previous systems. The lyrics are written below the vocal notes.

Nur yog' - di - rib ming ya - sha

Biz - lar - ga kul - cha tash - la

Ayam dedi: ko'kka boq.
 Yonib turar bir chiroq!
 Ko'kka boqsam bir patir,
 Nuri olamga tatir.

Naqorat:

-Xoy oymoma, oymoma
 Sensan nurli, sho'x moma,
 Nur yog'dirib, ming yasha!
 Bizlarga kulcha tashla!

Daraxtga chiqsam edim,
 Seni uzib olardim.
 Kulchaligingcha o'zim,
 Eb qo'yardim, chin so'zim!

Raqs-mashq

Allegro

O. Azizov musiqasi

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff is in bass clef and contains a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. A dynamic marking of *mf* is placed below the first measure of the upper staff.

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff continues the harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff continues the harmonic accompaniment with chords and eighth notes.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff continues the melodic line with eighth and sixteenth notes. The lower staff continues the harmonic accompaniment with chords and eighth notes. A dynamic marking of *mp* is placed below the first measure of the lower staff.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef part contains a sequence of eighth notes, while the bass clef part contains a sequence of quarter notes. A dynamic marking of *mf* is present in the third measure.

Second system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef part contains a sequence of eighth notes, while the bass clef part contains a sequence of quarter notes.

Third system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef part contains a sequence of eighth notes, while the bass clef part contains a sequence of quarter notes.

Fourth system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef part contains a sequence of eighth notes, while the bass clef part contains a sequence of quarter notes. The system concludes with a double bar line.

Mushuk

Allegro

R Isoqov she'ri
O Azizov musiqasi

The first system of musical notation consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two flats and a common time signature. The middle and bottom staves are piano accompaniment in treble and bass clefs, respectively. The piano part begins with a forte (*f*) dynamic marking. The music features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more melodic line in the treble.

The second system of musical notation continues the piece. It features the same three-staff structure. The piano accompaniment continues with a consistent rhythmic pattern, while the vocal line has a few notes. The dynamics remain consistent with the first system.

The third system of musical notation includes the vocal line with the lyrics "Qo'sh - chi - roq yo - nar ko' - zi." written below it. The piano accompaniment features a more complex texture with sixteenth-note patterns in the treble. The dynamic marking *mf* (mezzo-forte) is placed at the beginning of the piano part.

O' - gi - day och - dir o' - zi.

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The lyrics "O' - gi - day och - dir o' - zi." are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the right hand in treble clef and the left hand in bass clef. The piano part features a rhythmic accompaniment with chords and moving lines.

Jaq - qa qo' - yib kaf - ti - ni.

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The lyrics "Jaq - qa qo' - yib kaf - ti - ni." are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the right hand in treble clef and the left hand in bass clef. The piano part continues with a rhythmic accompaniment.

Der buj - may - ti - rib af - ti - ni:

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. The lyrics "Der buj - may - ti - rib af - ti - ni:" are written below the notes. The middle and bottom staves are piano accompaniment, with the right hand in treble clef and the left hand in bass clef. The piano part continues with a rhythmic accompaniment.

Sich - qo - noy, kel - ye - may - man,

Se - m yo - mon de - may - man.

Qo'shchiroq yonar ko'zi,
O'lgiday ochdir o'zi.

Jaqqa qo'yib kafuni,
Der bujmaytirib aftini:

-Sichqonoy, kelyemayman,
Seni yomon demayman

Peshonangdan silayman,
Senga sogliq tilayman.

Sodda sichqon ishonib,
Chopib keldi quvonib.

Aniq mushuk mo'ljali-
Tutib oldi o'ljani.

МУНДАРИЖА

1. Хаётим мазмуни – санъат.....	3
2. <i>А.В. Умаров</i> . Замон талабига жавоб берувчи устоз.....	7
3. <i>А.Н. Расулов</i> . Санъат самарасида ўз ўрнига эга муаллим.....	8
4. <i>К. Боймирзаев</i> . Юксак истеъдод ва қобилият соҳиби.....	9
5. <i>Б.Эгамбердиев</i> . Фидойи.....	11
6. <i>Х.М.Ахмедова</i> . Меҳнат самараси.....	14
7. <i>К. Йўлдошев</i> . Мусиқа санъати ва хаёт.....	17
8. <i>О. Усманова</i> . Бахтли талабаларнинг устози.....	21
9. <i>М.С.Нишонов</i> . Устоз қамолоти.....	22
10. <i>О. Каримов</i> . Санъатга бахшида умр.....	23
11. <i>Б. Жабборов</i> . Кўнгли пок мураббий.....	25
12. <i>А. Фафоров</i> . Ижоддан чарчамайдиган педагог.....	27
13. <i>Я. Умрзоқов</i> . Қаримаган қария.....	29
14. <i>Қ. Раҳматов</i> . Фахрли устоз.....	31
15. <i>Т.Ортиқов</i> . Тенгдошим ва замондошим ҳақида.....	33
16. <i>Х.Шералиев</i> . Маърифатга бағишланган умр.....	36
17. <i>Р. Абдураҳманов</i> . Бўлмағай инсон азиз, юртга қори бўлмаса.....	37
18. <i>Ҳ. Мўминова</i> . Камтарин инсон.....	39
19. <i>З. Маннопова</i> . Серқирра ижодкор.....	40
20. <i>М.Мўминов</i> . Устоздан ўтган шогирд	41
21. <i>О. Абдураҳмонов</i> . Кадрингизни кадрдонлар билан.....	42
22. <i>М. Мирабдуллаев</i> . Оҳанглар оғушида.....	43
23. <i>Р. Қўшинова</i> . Болалик баҳорини куйга солган бастакор.....	44
24. <i>Д. Ходжаева</i> . Тиниб тинчимас мураббий.....	49
25. <i>Б. Акбаров</i> . Ҳамкорликнинг самараси.....	49
26. <i>З. Султанова</i> . Истеъдод соҳиби.....	50
27. <i>М. Ҳамидова</i> . Олим бўлсанг – олам сеники.....	51
28. <i>Ҳ. Боймирзаев</i> . Эзгуликка интилиб.....	54
29. <i>М. Абдуллаева</i> . Устозга ўхшагим келади.....	55
30. <i>Н.Абдуллаев</i> . Замон билан ҳамнафас.....	56
31. <i>Л. Турганбаева</i> . Ибратли устозлар билан ёнма- ён.....	57
32. <i>Н. Мирзаева</i> . Фикрнома	59
33. <i>С. Йўлдошева</i> . Устоз отангдек улуғ.....	60
34. <i>Н. Турсунова</i> . Устозга ҳавасла қараб.....	61
35. <i>Orifjon Azizovning bastakorlik faoliyatidan namunalari</i>	63

